

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GRUODIS – DECEMBER 6, 2012 • Vol. CIII Nr. 143

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-5-12

PERIODICALS

Paulius Rudinskas, OP – apie pašaukimą – 8 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Tema: Okupacijos žalos atlyginimas – 2
- Ypatingas politinis spektaklis – 3
- Pasitraukėme ar bėgome? – 3
- Prisimename šių metų „Lithuanian Heritage“ stovyklą Dainavoje – 4-5
- Kent – Šiauliai – „The Other Dream Team“ – 5, 14
- „Skautybės kelias“ – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- Lietuvos pokaris išeina iš po grindžio – 12, 14
- Trokštu pabuvoti ten... (12) – 13
- Saulės audrų įtaka Žemei – 14

Valiutų santykis
1 USD — 2.63 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvoje įsteigta moderniausia Rytų Europoje laboratorija

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė, apsilankiusi lazerinių technologijų įmonės „Brolis Semiconductors“ atidaryme, apžiūrėjo moderniausią Rytų Europoje puslaidininkių lazerių laboratoriją ir pasveikino įmonę įkūrusius brolius Augustiną, Kristijoną ir Dominyką Vizbarus. Prezidentės teigimu, trijų jaunų ir talentingų brolių įsteigta įmonė kuria itin didelę pridėtinę vertę. Kartu ji yra geras pavyzdys užsienyje studijuojančiam jaunimui bei mokslą versle taikyti ketinantiems šalies mokslininkams. Su broliais Vizbarais ir renginyje dalyvavusiais Lietuvos bei užsienio mokslininkais prezidentė aptarė inovatyvaus verslo galimybes ir naujovių taikymo Lietuvoje problemas.

Lietuvoje yra daug gabių ir talentingų mokslininkų, tačiau pagal išradimų taikymą Europos Sąjungoje

Pažangiųjų technologijų verslas – Lietuvos ūkio ateitis.

ELTA nuotr.

mūsų šalis užima tik 25 vietą. Tai, pasak valstybės vadovės, rodo, kad Lietuva, turėdama dideles mokslo galimybes, vis dar negeba deramai jų išnaudoti. Naujovių taikymas ir inova-

tyvaus verslo plėtra gali sumažinti jaunimo nedarbą, užtikrinti spartesnę šalies ekonomikos augimą ir didinti Lietuvos konkurencingumą pasaulyje.

Surengta pirma misija Pietų Afrikos Respublikoje

Johannesburg (URM info) – Lietuvos Respublikos ambasada Izraelyje ir Pietų Afrikos Respublikai (PAR) lapkričio 24–gruodžio 3 d. surengė pirmą konsulinę misiją didžiausiam PAR mieste Johannesburg. Išvažiujamosios misijos metu LR garbės konsulate Johannesburg kelioms šimtams PAR gyvenančių Lietuvos piliečių ir lietuvių kilmės asmenų buvo teikiamos konsulinės paslaugos, konsultuoti gausios ir įtakingos PAR litvakų bendruomenės atstovai. Beveik prieš šimtmetį šalyje įsikūrusi litvakų bendruomenė vienija 80,000 žmonių, dauguma kurių – sėkmingai PAR visuomeniniame,

verslo, meno, mokslo ir politikos pasaulyje įsitvirtinę asmenys. Jie aktyviai domisi Lietuva ir jos laimėjimais, siekia atkurti ryšius su tėvų ir protėvių gimtine. Tai lemia ne tik nuolat didėjantį labiausiai išsivysčiusios Afrikos šalies turistų skaičių Lietuvoje, bet ir skatina jos verslininkų domėjimąsi Lietuva – čia įmonę įsigijusi viena didžiausių PAR bendrovių „Bidvest“ sėkmingai plėtoja veiklą Lietuvoje ir už jos ribų. Ambasada planuoja ir toliau rengti išvažiujamąsias misijas Pietų Afrikos Respublikoje.

Čikagoje pagerbta Jūratė Kazickaitė

(iš k.): Robert Balzekas, Eileen Mackevich, Joseph Katuskas, Jr. su žmona Elli, JAV senatorius Dick Durbin su žmona Loretta, Stanley Balzekas, Jr., Jūratė Kazickaitė su vyru Roger Altman, Sigita Balzekienė, LR ambasadorius JAV ir Meksikai Ž. Pavilionis ir Stanley Balzekas III.

Čikaga (LR ambasados, „Draugo“ info) – Gruodžio 1 d. Čikagoje, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, buvo pagerbta žinoma lietuvių kilmės visuomenės veikėja, filantropė, verslininkė ir žurnalistė Jūratė Kazickaitė. Ši pripažinimą ji gavo iš ilgametę „Metų žmogaus“ rinkimų tradiciją tęsiančio Balzeko lietuvių kultūros muziejaus. J. Kazickaitė pagerbta už jos ilgametę veiklą švietimo sri-

tyje bei paramą nukentėjusiems nuo karo. Kaip viena pirmųjų moterų karo žurnalistė J. Kazickaitė dirbo Vietname, Pietų Korėjoje, Artimuosiuose Rytuose, buvo ilgametė agentūros „Associated Press“, žurnalo „Washington Star“, „Times“, „Newsweek“ bei „Paris-Match“ korespondentė.

Robert Wehmeier nuotr.

DRAUGAS 4545 -WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kaip pastebi „The New York Times“, Katalikų Bažnyčia gali būti viena iš lėčiausiai besikeičiančių institucijų pasaulyje, tačiau, kalbai pakrypus apie bendravimą su savo tikinčiais, ji atsistoja pirmiausiųjų gretose. 1896 m. popiežius Leonas XIII tapo pirmuoju popiežiumi, pasirodžiusiu filme. 1931 m. įkurtas „Vatikano radijas“, o popiežius Pijus XI buvo pirmasis popiežius kalbėjęs radijo eterje. 1949 m. popiežius Pijus XII tapo pirmuoju popiežiumi, pasirodžiusiu TV ekrane. Praėjus 60 metų, 2009-aisiais, pradėjo veikti Vatikano internetinė svetainė (www.pope2you.net), kurioje tikintiesiems pasiūlyta su popiežiumi bendrauti ir per „Facebook“. Prieš metus Vatikanas internete atidarė savo naujienų svetainę – News.va. O kitą savaitę jis „nusilenks“ dar vienam, ypač tarp jaunimo populiariam socialiniam tinklui – „Twitter“. Gruodžio 12 d. popiežius Benediktas XVI iš karto sukūrė @pontifex pasiųs pirmąją savo žinutę. Jos jau laukia daugiau nei 250,000 užsiregistravusių „Twitter“ sekėjų.

Vyr. red. **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

dalia.cidzikaitė@gmail.com

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugoja.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

TEMA: OKUPACIJOS ŽALOS ATLYGINIMAS

Latviai mus lenkia

ČESLOVAS IŠKAUSKAS

Okupacijų žalos atlyginimas daugeliui atrodo nereikalingas rūpestis, tik gadinantis santykius su kitomis valstybėmis. Pastarosios visai suka uodegą, pirmiausia apskritai nepripažindamos okupacijos fakto, o antra, ginčydamos, kas kam turi atlyginti patirtus nuostolius. Ginčas gali tęstis iki begalybės, tačiau yra viena labiau moralinė šios problemos pusė: istorinis teisingumas reikalauja, kad šalys agresorės atsakytų už savo nusikaltimus prieš kitas tautas ir nesiryžtų pakartoti tokių veiksmų ateityje. Štai kodėl visų – lenkiškosios, nacistinės ir sovietinės – okupacijų padarytos žalos pirmiausia turi būti visuotinai pripažintos, o paskui abipusiu susitarimu atlygintos.

Šia prasme suaktyvėjo Latvija. Kaip pranešė laikraš-

stovas Aleksandr Lukaševič. Praėjusią vasarą Rusijos diplomatinė tarnyba kategoriškai atmetė Vilniaus pretenzijas į kompensacijas už sovietinę okupaciją. „Mums, latviams, šis klausimas baigtas visiems laikams“, – tvirtino atstovas, galbūt norėdamas pasakyti, kad Ryga ryžtingai juda savo keliu, nelaukdama jokių Maskvos atsiprašymų už okupaciją. Tačiau diplomatas kritiškai vertino Lietuvos premjero Andriaus Kubiliaus liepą išreikštus ketinimus įtraukti okupacijos padarytos žalos atlyginimo klausimą į Rusijos ir Europos Sąjungos santykių darbotvarkę. Latvijos teisingumo ministras Janis Bordans pareiškė, kad Rusija net neatsiprašė už tuos metus, kuriuos Latvija praleido SSRS sudėtyje. Bet „mes atsiprašymo ir nelaukiame“, – pridūrė jis.

Mes jau prieš ketverius metus Geopolitika.lt rašėme apie ryžtingesnius Rygos žingsnius, apskaičiuojant ir tikintis Rusijos atlygio už patirtą sovietinės okupacijos žalą. Ryga tai padarė įdomiai: anot komisijos, demografinė žala siekia 10 mln. vadinamųjų žmogaus metų. (Žmogaus metai – tai bendras darbo laiko apskaitos vienetas, sudarytas iš nuveikto darbo kiekio per metus, apskaičiuojant jį per savaitę ir dauginant iš 52 – tiek savaičių yra metuose. Kiekvienoje veiklos srityje šis rodiklis skiriasi...) Kaip tuomet paaiš-

kino komisijos vadovas Edmund Stankevic, Latvija neteko tiek pajamų, kiek vienas žmogus uždirbtų per 10 mln. metų. Pavyzdžiui, dėl penktame dešimtmetyje vykdytų trėmimų buvo netekta 742,000, dėl Černobylio avarijos padarinių likvidavimo – 29,000, o dėl karo Afganistane – 5,2 00 metų. Skaičiai išpūdingi.

Beje, kompensacijų, tik gal ne taip nuosekliai, reikalauja ir kitos posovietinės šalys. Tuomet rašėme, kad Moldova, nusiziūrėjusi į Azerbaidžanę praėjusio dešimtmečio pradžioje kilusią kampaniją „Reikalauk pinigų iš Rusijos“, 2005 m. birželį Kišiniove prie Rusijos ambasados surengė Sibiro tremtinių ir kalinių demonstraciją, kurios dalyviai protestavo prieš 1940 m. birželio 28 d. paktą patvirtintą prievartinį Besarabijos ir Šiaurės Bukovinos prijungimą prie SSRS. Piliečių asociacijos prieš Molotov-Ribbentrop paktą pirmininkas Jakobas Golovka tada sakė, kad protestuotojai reikalauja likviduoti šio pakto padarinius ir išmokėti kompensacijas tiems, kurie buvo deportuoti ir atsidūrė koncentracijos stovyklose. Prie jų prisidėjo ir Kazachstanas, tačiau jo gyventojai reikalavo kompensacijų už dėl SSSR-Rusijos kaltės nusekusį gėlą Aralo jūros vandenį – po 1 dol. už kubinį metrą.

Žinoma, Maskva tik šaiposi iš tokių reikalavimų. Stebėdama, kokie nevieningi šiuo klausimu Baltijos šalių politikai ir įvairaus rango veikėjai, ji visokius skaičiavimus vadina klastotėmis. Nenuostabu, kad Rusijos pasipriešinimas atvėsina ir Lietuvos pareigūnų ryžtą bent jau priversti Maskvą pripažinti okupacijos bei padarytos žalos faktus. Tiesa, šių metų rugsėjį Lietuvos Vyriausybė taip pat atnaujino komisiją, kuri koordinuos pasiūlymų dėl SSRS okupacijos žalos kompensavimo vykdymą. Anuometinė komisija snūduriavo.

Ar vėl viskas iš pradžių? Niekas nesako, kad tai lengvas klausimas. Ypač dabar, kai naujoji Lietuvos valdžia, matyt, keis savo santykių su kaimynais, o kartu ir atlyginimo už okupacijos žalą, atskaitos taškus. Tokių ženklų jau pasigirsta. Aišku, kad Ryga šiame nematomame fronte išsiveržia į priekį.

Delfi.lt

Česlovas Iškauskas – Lietuvos žurnalistas, ilgametis Lietuvos radijo ir televizijos darbuotojas. Internetu veda savo tinklaraštį (www.iskauskas.lt).

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Š. m. lapkričio mėn. 15 d. „Draugo“ kultūriniame priede Ramunės Kubiliūtės kalbinama Ellen Cassedy, knygos „We Are Here, Memories of the Lithuanian Holocaust“ autorė, teigė, jog „istorikų apskaičiavimais, iki karo pabaigos tik 6 proc. iš maždaug 240,000 Lietuvos žydų liko gyvi“. Anksčiau netiksliai buvo parašyta, jog „iki karo pabaigos tik 6 proc. Lietuvos žydų, t. y. apie 240,000, liko gyvi“.

Istorinis teisingumas reikalauja, kad šalys agresorės atsakytų už savo nusikaltimus prieš kitas tautas ir nesiryžtų pakartoti tokių veiksmų ateityje. Štai kodėl visų – lenkiškosios, nacistinės ir sovietinės – okupacijų padarytos žalos pirmiausia turi būti visuotinai pripažintos, o paskui abipusiu susitarimu atlygintos.

„Neatkarigas Rita Avize“, neseniai atnaujinta komisijos, skaičiuojančios sovietinės okupacijos padarytą žalą, sudėtis. 2013 m. jos darbu bus skirta 10,000 latų. Žinoma, tai simbolinė suma, pastebi laikraštis, tad iš jos veiksmingo darbo laukti negalima. Ji buvo sukurta 2005-ųjų rugpjūtį, kai gegužę Latvijos parlamentas priėmė deklaraciją „Dėl komunistinės ir totalitarinės sovietinės santvarkos pasmerkimo“, kurioje reikalaujama, kad Rusija, kaip SSRS išpareigojimų perėmėja, atlygintų okupacijos padarytus nuostolius. Ji dirbo iki 2009 m. rugpjūčio 1 d. Tada vietoj šios komisijos atsirado Okupacijos tyrimo draugija, kurios valdybai pirmininkauja Ruta Pazdere, laikraščiu tvirtinusi: „Mes tai darome ne tam, kad erzintume Rusiją.“

Leidinyje „SSRS skolos Latvijai knyga“ filosofas Juris Prikulis rašo, kad pokario laikotarpiu iki 1988 m. įvairios sovietinės įstaigos iš Latvijos persivedė pinigų beveik dukart daugiau, negu šalis gavo iš SSRS biudžeto. 1990 m. sukurta latvių darbo grupė apskaičiavo, kad minimali Sovietų Sąjungos skola Latvijai sudaro 63 mlrd. rublių, iš jų 10,5 mlrd. – už stalinines represijas ir deportaciją. Kiti šaltiniai nurodo, kad, skaičiuojant per okupaciją negautą Latvijos bendro vidaus produkto, lyginant ją su Suomijos, Austrijos, Danijos ir JAV patirtais nuostoliais, įskaičiuojant aplinkai padarytą žalą, skolos suma sudaro apie 200 mlrd. JAV dol. Vien tik sovietinės armijos padarytą ekologinę žalą latviai įvertino 356 mln. latų arba 712 mln. JAV dol. Antai, armijos reikmėms buvo naudojami gamtos turtai – iškasta 2 mln. kub. metrų smėlio, 31 mln. kub. metrų dolomito, kuris dabartinėmis kainomis sudarytų apie 300 mln. JAV dol. Komisija taip pat apskaičiavo nuostolius uostų akvatorijose, kur buvo sovietinių laivų bazės, pakrantės zonoje.

Pazdere tvirtina, kad okupacijos padariniai iki šiol neištirti, nors komisija per daugiau nei ketverius metus išnaudojo jai skirtą apie pusės milijono latų biudžetą. Šie pinigai panaudoti duomenų bazės archyvo tvarkymui, tyrėjų komandiruotėms į Rusijos archyvus, 1941 m. birželio 14 d. ištremtų Latvijos gyventojų sąrašo paskelbimui. Pavyzdžiui, vieno žmogaus siuntimas į Rusijos archyvus kainavo 5,000 latų... Bet komisijai trūko maždaug dvejų metų, kad galėtų apibendrinti okupacijos padarytus nuostolius. „Mūsų represuoti tieji turi gauti kompensacijas iš Rusijos, – sakė laikraščiu mokslininkė. – Tai reikia pasiekti. Bet tai politikų užduotis. Rusija mums sako: mes jums pastatėme gamyklas. Taip, pastatė, bet jos juk vykdė karinius užsakymus, o kai SSRS iširo, jų niekam nereikėjo. O kiekvienas, atvykęs į Latviją, šaliai atsiėjo 12,000 rublių, nes juos reikėjo aprūpinti gyvenamuoju plotu ir t. t. Taip vienas dirbantis užtikrina vieno atvykusiojo gyvenimą...“ Be to, reikia milžiniškų lėšų iki šiol grįžtantiems į savo etninę Tėvynę įkurdinti.

Latviai nusiziūrėjo į prieštarinę Lietuvos patyrimą, sako Latvijos Užsienio reikalų ministerijos oficialus at-

Naujos Vyriausybės formavimas virto vienkartinu, ligi šiol neregėtu spektakliu. Į sceną jau išėjo pagrindiniai *dramatis personae*: prezidentė Dalia Grybauskaitė, būsimas premjeras Algirdas Butkevičius ir Viktor Uspaskich. Nežinia, kuo spektaklis baigsis, ir neturiu omenyje vien Vyriausybės sudėties. Kol kas prezidentės vaidmuo didžiausias. Pasibaigus antrajam rinkimų ratui, ji pareiškė, kad formuojant Vyriausybę negali dalyvauti Darbo partija, kad ji palaikys tik tą politinę jėgą, kuriai pavyks valdančiąją daugumą suburti be Darbo partijos. Tai – iki šiol panašaus į save neturintis mėginimas Seimo rinkimus laimėjusioms partijoms diktuoti, kas gali ir kas negali būti Vyriausybėje.

Prezidentės antipatija Darbo partijai seniai žinoma. Bet jos nutarimą veikė ir kitos priežastys. D. Grybauskaitė teisingai nujautė, kad A. Butkevičius yra baikštus, lengvai įbauginamas politikas, kuris skubės daryti nuolaidų. Ji neklydo. V. Uspaskich ir kiti Seimo nariai, kuriems pateikti kaltinimai juodos buhalterijos byloje, nedalyvaus Vyriausybėje, nors rinkimų išvakarėse Darbo partijos vadovas aiškino, kad jis būtų geriausias premjeras. Savo ultimatyviais reikalavimais prezidentei pasisekė pristatyti kaip doros politikos ir skaidrios demokratijos gynėjai. Tai gali būti naudinga, jei ji nutars siekti antros kadencijos.

Praeitą savaitę vyko prezidentės susitikimai su kandidatais į ministrus. „Susitikimas“ nėra tinkamiausias žodis aptarti, kas vyksta. Veikiausiai tai egzaminavimas – būsimi ministrai tampa moksleiviais ar studentais, o prezidentė – griežta mokytoja ir dėstytoja. Procesas iš dalies žeminantis, ypač kai prezidentė tikrina kandidatų anglų kalbos mokėjimą. Socialdemokratų kandidatas į susisiekimo ministrus Rimantas Sinkevičius pasakė, kad D. Grybauskaitė paprašė jį angliškai pakalbėti. Matyti, kad jam nelabai sekėsi, jis aiškino, kad kalbos yra ta sritis, kur visuomet galima tobulėti. Bet pati D. Grybauskaitė nerodė itin didelio anglų kalbos meistriškumo, kai Briuselyje korespondentui mėgino aiškinti savo požiūrį Sirijos atžvilgiu.

Socdemų kandidatas į sveikatos ministrus Vytenis Andriukaitis bene optimistiškiausiai vertino pokalbį su prezidentė. „Prezidentė mano, kad mano kandidatūrai priekaištų nėra,“ – dar du-

Ypatingas politinis spektaklis

KĘSTUTIS GIRNIUS

damas suprasti, kad, ko gero, prezidentė susižavėjusi jo kandidatūra. V. Andriukaitis nelinkęs dirbtinai kuklintis. Aiškindamas, kodėl jis daugiausiai kartų pasisako Seime, jis nurodė, kad „aš esu dirbęs įvairiose srityse, mano patirtis, turima atmintis turi būti panaudojama.“

Šią savaitę bus pristatytas galutinis kandidatų į ministrų sąrašas. Sužinosime ir prezidentės sprendimą. Daug ką pasakys jos reakcija į „darbiečių“ kandidatus į švietimo ir mokslo bei socialinės apsaugos ir darbo ministrų postus. Ir Virginija Baltraitienė, ir Loreta Graužinienė yra patyrusios ir kompetentingos politikės, dėl jų tinkamumo neturėtų būti abejonių. Atmesdama abi kandidatūras, D. Grybauskaitė stotų į atvirą susikirtimą su koalicija, sakyčiau, kad ir su rinkėjais, bei gero kai padidintų politines įtampas. Bet esu optimistiškas nusiteikęs.

Neaišku, kaip prezidentė vertins kai kuriuos socdemų kandidatus – jau minėtą R. Sinkevičių, kandidatę į ūkio ministres Birutę Vėsaitę ir į finansų ministro postą besizvalgantį Rimantą Šadžių. Nustebčiau, jei D. Grybauskaitė visus palaimintų arba atmetų. Bet dviejų kandidatūrų atmetimas verstų socdemus rimtai pagalvoti apie nuoširdaus bendradarbiavimo su prezidentė galimybes.

Sakoma, kad tyla yra gera byla. Gaila, kad A. Butkevičius neįsisąmonino šios patarlės ir neišmoko daugelio rimtų politikų mėgstamo posakio – nekomentuosiu. Per kelias savaites jis sukūrė savo nuolat bekeičiančio, besiblaškančio ir pasimetusio politikto įvaizdį. Jo prieštaravimai bei nusišnekėjimai verčia abejoti, ar jis iš viso turi viziją, kaip Lietuva turi būti tvarkoma, ko sieks naujoji valdžia, kaip ji gerins lietuvių gyvenimą. Nekompetencijos viršūnė, ko gero, buvo pasiekta dėl Giedriaus Druk-

teinio kandidatūros į kultūros ministrus. Paskelbęs, kad turi puikų kandidatą į ministrus, ir įtraukęs G. Drukteinį į ministrų sąrašą, kurį jis elektroniniu paštu siuntė D. Grybauskaitėi, A. Butkevičius prisipažino klydęs ir atsiėmė kandidatūrą. Nieko neišmokes, jis tuojuo pliuropelėjo, kad abiem rantom būtų už Inos Marčiulionytės kandidatūrą. Bėda ta, kad šis postas priklauso Darbo partijai.

Linkiu A. Butkevičiui gero – jis bus kitas Lietuvos premjeras, šalies likimas iš dalies priklausys nuo jo kompetencijos ir sprendimų. Bet jis turi greitai susigriebti, nes tampa pajuokų objektu. Jis kenkia ir būsimai Vyriausybei, nes prezidentėi bus sunku laikyti jį rimtu politiku ir lygiaverčiu partneriu, nustatant šalies politikos gaires.

Stebina V. Uspaskich elgesys, jo polinkis į ministrus siūlyti nekompetentingus kandidatus. Vieni piktinasi, manydami, kad V. Uspaskich tyčiojasi iš Vyriausybės sudarymo proceso, rodo špygą prezidentėi ir Lietuvos žmonėms. Pats V. Uspaskich save prisistato kaip puikiai besisusigaudantį politiką. „Ministru buvau, visose stadijose man teko dalyvauti formuojant Vyriausybę, aš puikiai žiūriu ir adresą galiu parašyti, iš kur eina ir iš kur auga kojos.“ Jei susigaudymas būtų toks puikus, tai nebūtume girdėję nei apie G. Drukteinį, nei apie Rytį Šatkauską, Mindaugą Kuklierių ir dar kelis atmetus kandidatus.

Nemanau, kad V. Uspaskich tyčiojasi iš visų. Jo bravūra yra dirbtinė, pasimetimo, o ne pasitikėjimo savimi ženklas. Darbo partija yra pažeidžiama nuo jos nusigrėžus konservatoriams. Ji nebeturi rimtų svėrtų, kuriais derybose galėtų paveikti socdemus. Išėjusi iš koalicijos, partija būtų visiškai izoliuota, patektų į politinę dykumą be pranašo, gebančio ją vesti į pažadėtąją žemę. V. Uspaskich blaškosi ne mažiau negu A. Butkevičius, gal net daugiau. Abejonių kelia Darbo partijos kompetencija. Nors ji seniai žinojo, kad dalyvaus valdančioje koalicijoje, ji negebėjo parengti rimto būsimų kandidatų į ministrus sąrašo. Nežinau, kaip baigsis Vyriausybės sudarymo spektaklis, bet gaila, jog pagrindiniai vaidmenys nepatikėti kitiems veikėjams.

Alfa.lt

Išvykdamas į gamtą, poilsiui pasiėmiau žurnalų bei knygų. Baigęs skaityti Česlovo Senkevičiaus knygą „Trys iki šimto“, galinio viršelio viduje radau trumpą autoriaus pristatymą: „Autorius gimė 1921 m. sausio 2 d. Joniškėlyje, Pasvalio rajone, geležinkelio šeimoje. Tėvą perkėlus į Petrašiūnus, o iš ten į Pakruojį, dar vėliau į Ukmergę, teko tolti nuo gimtojo krašto, paskui nuklysti net iki Kanados...“ Daugiau žinantiesiems apie Senkevičiaus biografiją, jis į Kanadą ne nuklydo, bet ten atsirado bėgdamas nuo raudonojo siaubo. Nežinau, kas šį autoriaus pristatymą parašė, bet noriu pastebėti, kad knyga redaguota ir spausdinta Lietuvoje. Pati knyga – įdomi ir verta dėmesio.

Netrukus po to perskaičiau Vytauto Germano laišką, kuriuo jis patikslina informaciją apie prof. Vytautą Kavolį ir jo archyvą („Draugas“, 2012 m. spalio 25 d.). Jis komentuoja „Elta“ žinutę, pastebėdamas, kad Kavolio archyvas nebuvo gražintas į Lietuvą, bet buvo sutelktas išeivijoje. „Bene didžiausia netiesa yra ta, kad V. Kavolis 1944 m. su tėvais emigravo į Vakarų. (...) Artėjant antrajai sovietinei okupacijai, mūsų tėvai (ir mes 14-mečiai) bėgome į Vokietiją, kad liktume gyvi. Buvome karo pabėgėliai tikra to žodžio prasme“, – pastebi Germanas.

Tai paskatino mane geriau susipažinti su biografijų žinyne „Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių“, išleistu Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto Vilniuje 1998 m. Jame aprašyti šimtai lietuvių, daugelis iš Lietuvos pabėgusių nuo raudonojo teroro. Kaip ten jie pristatomi? Ar kas nors iš ten aprašytų pristatyti kaip pabėgėliai nuo į Lietuvą grįžtančių sovietų? Pasitenkinau atidžiau pažiūrėdamas į 21 man pažįstamą pavardę. Pacituosiu keletą ten rastų aptarimų: „1944 karo audra nubloškė į Vokietiją“, „mokėsi Kybartuose, vėliau Vokietijoje“, „1944 m. pasitraukė į Vokietiją“, „pasitraukė iš Lietuvos“, „Gimė Kaune, 1949 m. apsi-

Pasitraukėme ar bėgome nuo komunistų siaubo?

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

gyveno JAV“, „gimė Vilkaviškio apskrityje, mokėsi Schwabisch Gmunde lietuviškoje gimnazijoje. 1950 m. persikėlė į JAV“. Dauguma žmonių be jokio paaiškinimo aprašomi, jog jie pasitraukė į Vokietiją. Kas parašyta apie mane? Labai trumpai sakoma, kad gimiau Panevėžyje. Kitame sakinyje rašoma, kad 1958 m. Roosevelt universitete gavau bakalaurą laipsnį. Teisybė, kas parašyta, bet nieko apie bėgimą nuo sovietinio siaubo.

Gražia išimtimi reikia laikyti Magdaleną Galdikiene. Apie ją rašoma, kad, SSRS okupavus Lietuvą, ji pasitraukė į Vokietiją. Visus nutylėjimus žinyne tarsi atsveria Kazys Musteikis, apie kurį rašoma, kad „paskutiniame Lietuvos vyriausybės posėdyje (1940.6.14–15) griežtai prieštaravo SSRS ultimatumui ir siūlė priešintis jėga. 1940 kartu su prez. A. Smetona pasitraukė į Vokietiją. 1942–44 buvo Verslo ūkio inspekcijos Kaune direktorius. 1944–49 gyveno Vokietijoje, 1949 persikėlė į JAV.“

Čia gera proga prisiminti, kad visus tuos pabėgėlius pokarinė sovietinė propaganda bandė apšaukti tautos išdavikais, nacių kolaborantais, tiesiog karo nusikaltėliais. Buvo pakartotinai teigiama, kad dori žmonės liko savo nuo nacių išlaisvintame krašte ir džiaugėsi iš rytų atgabentų darbininkų rojumi. Su panašia „meile“ buvo traktuojami ir iš Lietuvos niekur nepasitraukę partizanai bei prieš savo valią į Sibirą išvežti tremtiniai.

Lapkričio mėn. pirmoje pusėje viešėjau Vilniuje, kur Švietimo ir mokslo ministerijos buvau ap-

dovanotas premija, skirta užsienyje gyvenantiems lietuviams mokslininkams. Buvome trys laureatai. Mano maloniam nustebimui, mano asmeniui žiniasklaida itin domėjosi. Mus tiesiog „gaudė“ laikraščių korespondentai, televizija ir gausybė fotografų. Vieno pasikalbėjimo metu papasakojau apie savo pabėgimo iš Lietuvos aplinkybes, vėlesnius ryšius

su jau nepriklausoma Lietuva ir sprendimą ne grįžti nuolatos gyventi Lietuvoje. Skaitytojų pasisakymuose, o jų buvo daugiau nei šimtas, įvairovės tikrai netrūko. Kai kuriuose jų jautėsi nepasitikėjimas ir kritiškas tonas. Kaip galū turėti savo nuomonę apie įvykius ir nuotakas dabartinėje Lietuvoje ten negyvendamas? – klausė kai kurie. Išreiškus savo nuomonę dėl JAV ką tik įvykusių prezidento rinkimų, man sarkastiškai buvo pasiūlyta grįžti į Lietuvą. Kitas pridūrė, klausdamas, kokia nauda Lietuvai iš tokių patriotų ir kam jiems dalinti tokias premijas. Atradau vieną pastabėlę, lyg suprantančią mano padėtį: „Gerai, kad negalvojate grįžti, nes čia jus ‘nurašytų’ kaip per seną. Dabar visus mokslininkus ‘grūda’ į pensiją tarp 65–70 metų, nesvarbu, ar jie pripažįstami pasaulyje, ar ne.“

Spauda Lietuvoje atlieka svarbią užduotį, nors ji nėra tobula. Ypač interneto skaitytojai mėgsta pareikšti savo anoniminę nuomonę. Per dažnai ta nuomonė yra persunkta pykčio, pagiežos bei sarkazmo. Būdamas Vilniuje, pririnkau ten leidžiamos spaudos krūvelę. Kai kurie leidiniai man dar nebuvo girdėti. Paviršutiniškai juos visus pavarčiau, ir akį krito dažnai matomas kategoriškas, net tendencingas įvykių pristatymas, kur susipynę nuomonės ir faktai. Vis dėlto tai, bent man, yra labiau priimtina nei cenzūruota spauda. Tačiau vienu ir kitu atveju, skaitant Lietuvos spaudą, reikia įgūdžių, norint atskirti pelus nuo grūdų.

TELKINIAI

Manchester, MI

Šventėms artėjant...

Prisimename šių metų „Lithuanian Heritage“ stovyklą Dainavoje

2012 m. „Lithuanian Heritage“ stovyklos dalyviai.

„Lithuanian Heritage Camp“ archyvo nuotr.

NIJOLĖ BALČIŪNIENĖ

Šiomis vėsiomis dienomis, kai švenčiame Padėkos dieną ir ruošiamės kalėdinėms šventėms, prisiminkiu karštos vasaros dienas Dainavoje, kurių metu šventėme lietuviškas šventes ir papročius. Tai buvo mano antra vasara „Lithuanian Heritage Camp“, kuri vyksta Dainavos stovyklavietėje. Šiais metais stovykla vyko liepos 29–rugsėjo 5 dienomis, o joje stovyklavo 163 stovyklautojai!

Nesitvėrė džiaugsmu

Po registracijos ir susitvarkymo būreliams paskirtuose kambariuose, pasigirdus dūdos garsams, pasipylė jaunimas pakalnėn į vėliavos pakėlimą. Buvo nuostabu matyti jaunimą, besidžiaugiantį atvykus į Dainavos stovyklą. Per vėliavų pakėlimą stovyklos administratorė ir programos vadovė Rima Birutienė pasveikino stovyklautojus ir pristatė stovyklos komendantą Richard Tarbūną, kuris papasakojo apie stovyklos eigą ir tvarką, supažindino su vyr. mergaičių vadove Elaine Norkute, vyr. berniukų vadovu Mykolu Rušėnu, sveikatos prižiūrėtoja, medicinos seserimi – Catherine Juška. Jautėmės saugūs, turėdami nakties sargus Marių Gražulį ir Algimantą Janušį. Šeiminkavo Zita Kušeliauskienė su padėjėja Brone Abromauskienė, virtuvės vyriausia tvarkdare Kristina Žvinakyte, virtuvės pagalbiniškais ir ūkvedžiais John Sorgatz ir Ana Sanchez. Mažutėlius, dar per jaunus stovyklauti, vaikų darželyje „Heritage Club“ globojo Daina Gražulis ir Lina Nicklin.

„Vienas gyvenimas – daug meilės“

Po vėliavų pakėlimo šventovėje vyko šv. Mišios, kurias atnašavo kun. Gintaras Jonikas iš Detroit. Jam asistavo brolis Lukas Laniauskas, SJ. Brolis Lukas aiškino jaunimui, kad čia, šioje nuostabioje Dainavos gamtoje, atitrūkus nuo pasaulio triukšmo, yra gera proga priartėti prie Dievo. Tai darant, reikia atverti širdį Dievui ir įsileisti Jį į vidų. Jo iššūkis jaunimui, kurį kartojome per visą stovyklą, buvo „Vienas gyvenimas – daug meilės“ (one life – much love). Brolis Lukas paaikškino, kad Dievas skyrė mums vieną gyvenimą, o ką mes su juo darysime, priklausys nuo mūsų:

ar į savo gyvenimą įsileisime kitus, paguosime liūdinti, pasiūlysime draugystę vienišam, atjausime tuos, kurie ieško paramos ir padrąsinimo, ne tik finansinio, bet ir dvasinio, ar užsidarysime savyje vien tik savo malonumams? Šūkį girdėjome dažnai: ar prie vėliavų, ar valgykloje. Vadovui ar komendantui sušukus „one life“, jaunimas garsiai atsakė – „much love“.

Šventėme lietuviškas šventes

Po šv. Mišių laukė vakarienė ir susipažinimo vakaras lauke prie Baltųjų rūmų. Vakarienės programoms vadovavo Madeleine Baltuška ir Michael Prochaska. Šių metų stovyklos tema – „Švenškime lietuviškas šventes ir papročius!“, todėl per susipažinimo vakarą šventėme Naujuosius metus. Visą savaitę daug sužinojome apie lietuviškas kalendorines šventes.

Kasdieninė dienotvarkė buvo išspausdinta abiem – anglų ir lietuvių – kalbomis. Kiekvieną dieną vyko trys pamokos: viena iš ryto ir dvi po maudymosi. Pirmas keturias pamokas visiems nustatė programos vadovės. Pamokų metu mokytojai ir vadovai vartojo daug lietuviškų žodžių, dainavo tik lietuviškas dainas, kurių mokė Gloria Kot ir Aušra Bužėnaitė, pastarajai pritariant akordeonu. Religinį pašnekesių pamoką, kurių tema buvo

Lietuviškų vestuvių „Sadutė“.

„Gerbkime ir švenškime gyvybę!“, vedė Paulius Birutis. Šventės ir papročius įvairiai pristatė ir užsiėmimams pasiruošti padėjo Violeta Abad, Audra Rudytė-Brown ir Rima Birutienė. Linas Vyšnionis, rodydamas vaizdajuostę ir nuotraukas, supažindino jaunimą su šių dienų lietuviškais papročiais ir tradicijomis: Naujų metų, Lietuvos valstybinių dienų (Vasario 16-osios, Sausio 13-osios ir Kovo 11-osios), Užgavėnių, šv. Velykų, Sekminių, Joninių, Žolinių, Vėlinių, Kūčių, šv. Kalėdų ir lietuviškų vestuvių.

Šv. Velykoms visa stovykla margino margučius, kuriuos rideno antradienio Velykinių pusryčių metu ir aiškinosi, kuris stipresnis. Šv. Kalėdoms būreliai vėrė šiaudinukus, kuriais per penktadienio Kalėdas papuošė net dvi eglutes. Šias pamokas vedė Austina DeBonte, Audra Ricci-Holdorf ir Dana Rugieniūtė. Jonines trečiadienį šventėme būreliams pasirodant prie laužo; tarp pasirodymų dainavome tik lietuviškas dainas, skandavome šūkius. Komendantas Ričardas su savo nauja žmona Kristina sėkmingai peršoko susikabinę rankomis per Joninių laužą!

Nuo rankdarbių iki gamtos pažinimo

Rankdarbių mokė Kristė Vedegytė-Duhigg, Rasa Raišys ir padėjėja Taylor Galandak. Iš paruoštų medžio pagaliukų jaunimas sukūrė daug gražių lietuviškų kopytėlių ir kryžių. Su lietuvių kalba kasdien supažindino Marius Polikaitis ir Nijolė Balčiūnienė. Pamoką pradėdavome nuo lietuviškų žodžių galvosūkių iš lietuviškų padavimų, užbaigdavome – lietuviškų žodžių ieškiniu.

Tautinių šokių mokė Dalia Bilaišytė-DeMuth ir Michael Prochaska. Sporto užsiėmimams vadovavo Ramūnas Balčiūnas, Kristin Tauras, Tom Folliard ir Catherine Wilkosz. Gamtos pamokas vedė Tadas Birutis ir Tom Geoly. Jų vadovaujamas Dainavos gamtos klubas stovyklavietėje surasdavo įvairių gyvūnėlių ir juos parodydavo jaunimui. O kaip stovykla gali apsieiti be laikraščio, kurio laukiame grįžę namo? Laikraščio pamokas vedė ir ji redagavo Sarah Thomas, Kristine Tarbūnas, Vytas Aukštuolis, Monyca Currier ir Scott Hannan. Stovyklos fotografė buvo Lidija Mitriūtė-Fremeau.

„Lithuanian Heritage“ pamoka

Penkta pamoka „Lithuanian Heritage“ vyko tris kartus. Ją stovyklautojai galėjo pasirinkti visai savaitei iš: lietuviškos virtuvės (vedė Rasa Raišys ir Audra Rudys-Brown), „Paskraidink aitvarą!“ (Juozas Vaičiūnas ir Algis Janušis), žuvavimo (Tom Geoly ir Ramūnas Balčiūnas), fotografavimo (Lidija Mitriūtė-Fremeau ir Linas Vyšnionis), Dainavos darbų (Marius Gražulis ir Algis Juška), teniso (Tom Folliard), futbolo/soccer (Kristen Tauras ir Catherine Wilkosz), krepšinio (Richard Tarbūnas) ir chorelio (Aušra Bužėnaitė, Gloria Kot ir Tadas Birutis). Stovyklos chorelis labai gražiai giedojo per uždarymo šv. Mišias. Stovyklautojai ne kartą pastebėjo, kad jiems labai patiko, jog galėjo patys pasirinkti juos labiausiai dominusią pamoką.

Pasodintas naujas medelis

Antradienį vakare susikaupimui vadovavo brolis Lukas. Stovyklautojus padalinome pagal amžių į dvi dalis. Vyresnieji Dainavos pušyno šventovėje klausėsi vadovų ir mokytojų pasakojimų apie Dievo didžiausią dovaną – gyvybę. Jie diskutavo, kaip galime gerbti gyvybę visose jos formose ir stadijose, ar tai būtų augalai, gyvūnai ar žmonės. Jaunesnieji su Rima Birutiene ir vadovais klausėsi Jėzaus pasakojimo apie garstyčių sėklas, išbarstytas įvairiose žemėse. Pokalbiai vyko apie to pasakojimo reikšmę mums.

Stovyklautojai padėjo vienas kitam papuošti molinius puodelius, juose pasėjo Dainavos laukinių gėlių sėkleles. Po to abi grupės susirinko

prie ežero, kur jų laukė didelis degančių žvakučių ratas ir iškasta duobė naujam „Lithuanian Heritage Camp“ medeliui. Vyriausiems stovyklautojams medelį pasodinus, visi stovyklautojai nešė po puodelį vandens jam palaistyti. Kartu pasimeldėme, kad medelis gerai augtų, mums teiktų smagų pavėsį daug vasarų Dainavoje ir visada primintų apie Dievo didelę gyvybės dovaną.

Visų laukta sporto diena

Trečiadienį vyko visų laukta sporto diena! Sporto šventei vadovavo sporto vadovai, ypač aktyvus buvo jų komandos vadas Ramūnas Balčiūnas. Visą dieną vyko tikrai sporto rungtynės. Komandos buvo mišrios, vyresnieji varžėsi tose pačioje komandose su jaunesniaisiais. Komandų pavadinimai parinkti pagal skirtingų kraštų pavadinimus, kaip Anglija, Lietuva, Japonija ir t. t.; uniformos – įvairių spalvų. Po pietų vyko visos stovyklos maratono lenktynės į kitą pusę Spyglio ežero. Ten vyko plaukimo rungtynės, virvės traukimas per iškastą balą. Nors virvė buvo storesnė negu praeitų metų, bet per antrą traukimą nutrūko ir visi išvirto. Po to vyko smėlio pilių varžybos.

Po vėliavų nuleidimo ir vakarienės – sporto šventės uždarymas. Komandos turėjo apibūdinti ar suvaidinti savo komandos pasirinkto krašto ypatybes. Temstant visi susėdome prie ežero kranto vakaro maldai. Staiga kitoje ežero pusėje pasigirdo sprogimas, švilpimas, į dangų pakilo įvairiausių spalvų kibirkštys – ugnies salvės. Pasigirdus sproginėjimui, švilpimui, nutilo visi gyvuliukai – virš Spyglio ežerėlio danguje skleidėsi įvairių spalvų kibirkštys.

Stovyklos pabaigai – lietuviškos vestuvės

Šeštadienį, paskutinę stovyklos dieną, šv. Mišias atnašavo kun. Jonikas, savo pamoksle visus raginęs tikėti Dievo stebuklais, kurie mūsų gyvenimuose pasirodys, jeigu įsileisime Dievą į savo širdis. Pasibaigus Mišioms, prasidėjo lietuviškų vestuvių šventė! Visą savaitę jaunimas ruošėsi vestuvėms, repetuodami tautinius šokius, kurių mokė Dalia Bilaišytė-DeMuth ir Michael Prochaska. Kadangi artėjo didelė audra su žaibavimu bei griauštiniu, vestuvės perkeltos iš paviljono į valgyklą.

Vestuves pradėjome su jauniausių stovyklautojų šokiais prie Baltųjų rūmų, po to jaunesni su pulku ejo į valgyklą puotai. Nustebo radę jaunųjų stalą apsėstą persirengėlių, iš kurių stalą turėjo išsipirkti saldinais ir dainomis. Vaisių stalą puošė stovyklautojų iškepti lietuviški grybukai ir trys dideli šakočiai, iškepti mūsų rankdarbių mokytojos Rasos Raišys ir prieš stovyklą paštu atsiųsti net iš jos namų Seattle, Washington. Po vestuvių vaisių ir iškilmingos vakarienės stebėjome vyresnius stovyklautojus, šokančius tradicinius lietuviškus vestuvių šokius. Šokiai linksmi tęsėsi visą vakarą. Jaunimas noriai jungėsi kartu su mokytojais į šokančių būrį.

„Lithuanian Heritage Camp“ praėjo labai sėkmingai. Stovyklautojai grįžo namo pavargę, bet patenkinti. Tikimės, kad šios stovyklos stovyklautojai, vadovai ir mokytojai visada smagiai švęs lietuviškas šventes, džiaugsis tų švenčių papročiais ir šią vasarą išmoktomis tradicijomis!

Eastern Long Island, NY

Maironio minėjimas

Bendruomenės ir choro „Laisvė“ nariai. Choras „Laisvė“ (akompaniatorė Agnė Radzevičiūtė – 5-ta iš karės pirmoje eilėje, šalia vadovės – Ilonos Babinskienės, antroje eilėje pirma iš kairės – Rytinio Long Island Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkė – Rasa Mitrulevičienė). **Geoffrey Cheshire** nuotr.

RENATA CHESHIRE

Su jauduliu laikiu spalio 28-osios. Šiandien pirmasis Rytinio Long Island bendruomenės (RLIB) organizuojamas renginys – garbaus Lietuvos poeto Maironio 150-ųjų gimimo metinių progai skirtas koncertas. Pagrindinis naujosios bendruomenės tikslas – suburti Long Island rytuose gyvenančius lietuvius, ką sėkmingai daro jau šeštas metus gyvuojanti A. Kazickienės lituanistinė mokykla (vadovė Neila Baumilienė). Rytinio Long Island bendruomenė susikūrė 2012 metų vasarą siekiant suvienyti ne tik tėvilius su vaikučiais, bet ir įvairaus amžiaus tautiečius, nepriklausančius mokyklai.

Organizatorių rytas prasidėjo... skutant bulves ir pjaustant šoninę kugeliui! Bulvių skustukais mikliai darbavosi Mitrulevičių ir Vadeikų šeimos, Marina Levisauskienė, Algis Vyšniauskas, Paulius Klimavičius. Vėliau iniciatyvą virtuvėje perėmė vyrai – Rimas Vaičaitis, Arūnas Petrauskas, Darius Tarasevičius, Paulius Klimavičius. Moterys tuo labai džiaugėsi ir neprieštaravo.

Pagrindinis vakaro svečias – choras „Laisvė“ iš Philadelphia, PA, vadovaujamas Ilonos Babinskienės. Programoje – Maironio eilėmis sukurta dainos, tapusios kiekvieno lietuvi ausiai ir širdžiai malonia klasika. Chorui akompanavo gabi jauna pianistė, tarptautinių konkursų laureatė Agnė Radzevičiūtė. Vakara savo žodžiu pradėjo Rytinio Long Island Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Rasa Mitrulevičienė. Būtina paminėti Rasos pastangas ir entuziazmą organizuojant šį vakarą, styguojant ir derinant visas detales. Ačiū, Rasa!

Maironio gyvenimas mums visiems buvo primintas A. Kazickienės lituanistinės mokyklos mokytojos Renatos Petrauskienės dėka. Eiles skaitė bendruomenės nariai – Kęstutis Jankūnas ir jo dukra, A. Kazickienės lituanistinės mokyklos mokinė Smiltenė Jankūnaitė, bendruomenės sekretorė Danutė Tarasevičiūtė. Žodį tarė nauja JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė-Rosen, taip pat malonu buvo susipažinti ir su ilgamečiu JAV LB Krašto valdybos pirmininku Vytautu Maciūnu, dainuojančiu chore. Naują bendruomenę pasveikino New York Brook-

lyn/Quenns apylinkės pirmininkė Rasa Sprindys. Po koncerto visi susirinkome į salę, rudeniškais motyvais papuoštą Danutės Tarasevičiūtės.

Susėdę prie bendro vaisių stalo bendruomenės nariai ir choro dalyviai skanavo kugelį, vaišinosi kava ir saldumynais. Balsingiems choris-tams užtraukus „Ažuolai žaliuos“,

nepritariančių nebuvo. Jaudinančiai graži akimirka – visi sustoję, susikibę už rankų vieningai traukiame dainą. Tikiuosi, šią jaudinančią akimirką jaučiau ne tik aš, bet ir visi žmonės, dalyvavę šiame vakare.

Dėkojame visiems, kurie reklamavosi mūsų renginio lankstinuke paremdami šį nuostabų koncertą.

Cleveland, OH

Kent – Šiauliai – „The Other Dream Team“

DR. VIKTORAS STANKUS

Spalio mėnuo Cleveland buvo kupinas lietuviams reikšmingų įvykių. Spalio 18 d. Lietuvos Respublikos garbės generalinė konsulė Ohio ir Kentucky valstijoms Ingrida Bublėnė, Kent lituanistinės programos pirmininkas dr. Viktoras Stankus tarėsi su Kent State University (KSU) bibliotekų dekanu James A. Bracken ir universiteto vyriausia archyviste Cara Gilgenbach dėl lietuviškų archyvų KSU kruopštaus surūšiavimo. Susitikime dalyvavo ir KSU bibliotekų direktorė Karen Hillman bei Mokslo ir meno fakulteto direktorė Diane Ruppelt. Svarstyta į būsimus posėdžius pakviesti ir JAV Lietuvių Bendruomenės Archyvų komiteto pirmininkė Dalė Lukienė.

Vėliau konsulė Bublėnė susitiko su KSU naujai paskirtu Associate Provost for Global Education dr. Mar-

cello Fantoni, kuris vadovauja universiteto fakultetams bei sudaro jų programas. Jis yra ir dabartinis KSU padalinio Florencijoje, Italijoje, direktorius bei KSU padalinio Ženevoje, Šveicarijoje, vadovas. KSU prezidentas Lester A. Lefton įgaliavo dr. Fantoni tartis su konsule Bublėne, kaip per LR Švietimo ministeriją pradėti Lietuvos universitetų bendradarbiaimą su KSU. Susitikimo metu dr. Stankus apibūdino Kent lituanistinės programos siekius.

***

Spalio 19 d. garbės konsulė Bublėnė ir dr. Stankus priėmė KSU viešėjusias Šiaulių universiteto (ŠU) Socialinės gerovės ir negalės studijų fakulteto dekanę prof. dr. Ingridą Baranauskienę ir prof. dr. Liudą Radzevičienę. Aplankyti Lietuvių kultūriniai darželiai, University Circle,

Nukelta į 14 psl.

Susitikimas su KSU dekanu Bracken. Priekyje: LR garbės gen. konsulė Ingrida Bublėnė, KSU bibliotekų dekanas James A. Bracken; antroje eilėje: Kent vyr. archyvistė Cara Gilgenbach, Kent bibliotekų direktorė Karen Hillman, Mokslo ir meno fakulteto direktorė Diane Ruppelt, Kent lituanistinės programos pirmininkas dr. V. Stankus.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Vydūno jaunimo fondo 60-ties metų jubiliejaus minėjimas

Tęsinys. Pradžia 2012 m. lapkričio 29 d.

FIL. DANGUOLĖ BIELSKIENĖ

Prisiminimai apie dr. Vydūną

Minėjimo prelegentas, inž. Pranas Jurkus pasakojo apie savo susitikimą su dr. Vydūnu Liubeke, Vokietijoje, 1945 m. Pirmo susitikimo metu jis pastebėjo, kad, nors humanitaras buvo labai nusilpęs, jo akyse degė dvasinė jėga. Jurkus su humoru užsiminė apie sunkiai suprantamą Vydūno Tilžės apylinkės tarmę, jo mokymus apie teosofinės religijos filosofiją, asketišką išvaizdą. Prelegentas pasakojo, kad skautai, atlikdami gerą darbą, pasiryžo lankyti sergantį dr. Vydūną, vienas iš jų buvo brolis Jurkus. Skautės paruošdavo, o skautai nunešdavo dr. Vydūnui vegetariško maisto, rūpestingai jį globojo, kol jo sveikata sustiprėjo. Apie savo susitikimus su kilnia asmenybe Jurkus parašė savo knygoje „Lemties vingiuose“, taip pat leidinyje „Mūsų Vytis“. Prelegento paklausus minėjimo dalyvių, kurie iš jų asmeniškai yra sutikę dr. Vydūną Vokietijoje, pakilo bent keletas rankų. Esame pagerbti, kad tarp mūsų yra žmonių, kurie asmeniškai sutiko dr. Vydūną, kad jie dalinasi savo atsiminimais su mumis.

Fil. Maskaliūnas apdovanotas trimis žymenimis

60-ties metų minėjime pagerbtas fondo veikėjas, stipendijų mecenatas fil. Leonas Maskaliūnas. Diplomuotas statybos inžinierius Maskaliūnas karjerą padarė statybos inžinerijos konsultacijos srityje Azijos kraštuose, Kuveite ir Saudo Arabijoje. 25 metus išdirbo VJF, tame laikotarpyje dvejus metus buvo tarybos pirmininko pavaduotojas, 23 metus ėjo tarybos pirmininko pareigas. Už ypatingus nuopelnus fil. Maskaliūnas pakeltas į Lietuvos studentų skautų Korp! Vytis garbės narius. Jis daug metų sėkmingai dirbo įvairiuose lietuvių visuomenės baruose, eidamas Lietuvos partizanų globos fondo pirmininko ir Čiurlionio dailės galerijos pirmininko pareigas. Brolis Maskaliūnas 2006 m. apdovanotas Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) aukso medaliu. 2010 m. VGTU senatas jam suteikė universiteto Garbės nario vardą. Fil. Maskaliūnas savo asmeninėmis lėšomis įsteigė stipendijas našlaičiams ir daugiavaikių šeimų studentams Lietuvoje, kurie mokosi VGTU statybos inžinerijos ir aplinkos inžinerijos fakultetuose. Filisteris įnešė 100,000 dol. į stipendijos fondą, iš kurio kas semestrą skiriama 10 stipendijų. Iki šiol šią paramą gavo 100 Lietuvos studentų. VJF už svarią veiklą fonde ir už lietuvių skautų studentų paramą fil. Maskaliūną apdovanojo trimis žymenimis: padėkos lentele, pagarbos medaliu ir R. Povilaičio meno kūrinium. Apdovano-

Po minėjimo dalyviai pakėlė šampano taures. Iš k.: Leonas Maskaliūnas ir prof. Romualdas Viskanta. **Jono Kuprio nuotr.**

jimus įteikė VJF valdybos pirmininkas fil. Gintaras Plačas ir VJF pirmininko pavaduotoja fil. Jūratė Variakojienė.

Apdovanotų fondo veikėjų sąrašas ilgas

Fil. Plačas dalyvius supažindino su VJF meicine veikla, sėkmingai atliktais uždaviniais bei būsimais planais. Jis padėjo visiems, kurie darbu ar aukomis prisidėjo prie VJF veiklos. Fil. Plačas kartu su fil. Brazaityte apdovanojo nusipelnčius asmenis už pareiškumą, pasiaukojimą ir pavyzdinę bedradarbiavimą: filisterius Danguolė Bielskienę, Danutę Eidukienę, Vacį Garbonkų, Rimantą Griškelį, Kęstutį Ječių, Danutę Korzonienę, Edmundą Kulikauską, Giną Mačiulienę, Aldoną Meiluvienę, Šarūną Rimą, Ritonę Rudaitienę, Zitą Sodeikienę, Algirdą Stepaitį, Adą Sutkuvienę, Julijų Spakevičių, Jūratę Variakojienę, Leopoldą von Braun, Taiydą Chiapetta, Militą Lauraitienę, Ramunę Papartienę, Zitą Rahbar, Renatą Staniškienę, Joną Variakojį, Jolitą Kasalynienę ir Vytenį Kirvelaitį. Pagerbti fondo aukotojai Aleksandras ir a. a. Larisa Jankūnai, Gražina Liautaud, Kęstutis Sidabras bei Algis ir Violeta Strikai gavo padėkos medalius. Su padėka už aukas aukso medalį gavo filisteriai: Birutė Cipliauskai-

tė, Romas Viskanta ir Leonas Maskaliūnas. Sidabriniai aukotojo medaliai įteikti: Petru I. Jokubai ir Daliai Tallat-Kelpšaitėi Urbutienei. Pagerbtas mirusiųjų VJF veikėjų atminimas: a. a. filisteriai Jonas Dainauskas, Ramunė Lukienė, Sigitas Miknaitis, Vytautas Mikūnas, Liudas Ramanuskas, Antanas Rauchas ir Eugenijus Vilkas.

Be veiklių narių svaraus įnašo fondas vargu ar būtų taip sėkmingai pasiekęs tikslus remiant lietuvių studentus skautus, lavinant jų tautiškumą. Apdovanotų veikėjų sąrašas ilgas, paminėdami jų vardus, norime dar kartą išreikšti skautišką ačiū!

Prof. Viskanta buvo pagerbtas už ilgametę veiklą VJF ir už įsteigtą savo vardine premija, skirtą Lietuvos energetikos studentams. Fil. prof. Viskanta pereiname tarybos posėdyje buvo vienbalsiai išrinktas kitos kadencijos VJF tarybos prezidento pirmininku. Fondo vardu linkime jam sėkmingai tęsti fondo kilnius darbus.

Didelė garbė teko VJF veikėjams, kada 2009 m. fondui už lietuvių puoselėjimą JAV ir už paramą Lietuvos mokslo institucijoms ir studentijai buvo įteiktas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklas „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“. Garbės ženklą įteikė LR užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

Dabartinė taryba ir valdyba

Dabartinės kadencijos VJF tarybą sudaro ASS filisteriai: pirm. prof. Romualdas Viskanta, sekretorė Taiyda Chiapetta, nariai – Leopoldas von Braun, Gina Mačiulienė, Zita Rahbar, Renata Staniškienė, Jūratė Variakojienė, Jonas Variakojis, Danguolė Bielskienė, teisės patarėjas Vytenis Kirvelaitis-ex officio, Ričardas Chiapetta-ex officio, įgaliotinė valstijai Ramunė Papartienė, įgaliotinė Lietuvoje Jolita Kasalynienė. VJF valdybą sudaro ASS filisteriai: pirm. Gintaras Plačas, pirm. pavaduotoja Jūratė Variakojienė, sekretorė Vida Brazaitytė, išdininkas Arūnas Draugelis, reikalų vedėjas Leopoldas von Braun. Fil. Maskaliūnas sutiko pasilikti VJF taryboje kaip patarėjas.

Pristatyta knyga „Iš kelionių užrašų“

Minėjimas baigtas Ritonės Rudaitienės knygos „Iš kelionių užrašų“ pristatymu. Pastaruoju metu fil. Rudaitienė ėjo tarybos sekretorės pareigas, ji daug metų išsamiai spaudoje aprašė VJF veiklą, supažindindama visuomenę su fondo ryžtais, leidiniais ir renginiais. Knyga, kuri yra fil. Ritonės ir jos vyro Teodoro kelionių išpūdžių ir prisiminimų rinkinys, pristatė pati autorė, papasakojusi apie jos atsiradimo aplinkybes ir išleidimą.

Pirma laida, išleista Lietuvoje, fil. Rudaitienės pageidavimu padovanota Lietuvos skaitytojams. Knyga išplatinta Lietuvos bibliotekose viliantis, kad skaitytojai, vartydami knygos puslapius, galės bent mintyse nukeliauti į aprašytus tolimus kraštus. Fil. Rudaitienės vaizdingos nuotraukos bei aprašymai vilioja skaitytojus keliauti po didingus Amerikos parkus ir egzotinius kraštus. VJF išleido antrą papildomą knygos laidą, ją galima įsigyti VJF knygyne. Pristatymo metu susirinkusieji turėjo progą grožėtis kelionių nuotraukomis, kurios buvo rodomos ekrane.

Po minėjimo dalyviai pakėlė šampano taures, linkėdami VJF sėkmingos ateities ir darbingos veiklos. Sustoję draugų būreliuose, jie vaišinosi paruoštais skanėstais, dalinosi minėjimo išpūdžiais. *Ad Meliorem!*

Pabaiga

Pranas Jurkus pasakoja apie savo susitikimą su dr. Vydūnu.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Visi pasaulio vaikai, kai nebetiki jokiais kitais stebuklais, gruodį rašo laiškus tam, dažnai vieninteliui, kuriuo dar tiki. Bet jie nežino, kad tokį patį laišką Kalėdų seneliui rašo ir tėvai, ir seneliai, ir močiutės, ir mokytojai. Noriu pasidalinti Čikagos lituanistinės mokyklos laišku Kalėdų seneliui, kad ir vaikai, ir mokinukų tėveliai įsitikintų, kad toks buvo išsiųstas.

Gerbiamas Kalėdų seneli,

žinome, kad jums parašys tūkstančių tūkstančiai, ir visi prašys jūsų dėmesio ir dovanų, pasakos apie savo pasiekimus ir laimėjimus. Norėtu, kad šioje gausybėje mūsų laiškas nepasimestų ir prašome jūsų pagalbinių, kad jie atidžiai laišką perskaitytų ir perduotų jums tiesiai į rankas, nes mūsų mokyklos mokinukai, jų tėveliai, mokytojai ir mokyklos svečiai nusipelnę pačių gražiausių Kalėdų. Bet apie viską iš pradžių...

Kaip ir kiekvieną rudenį susirinkome į mokyklą (apie tai jau anksčiau pasakojome laikraštyje), ir, kai jau ruošėmės kipti į mokslus, mus aplankė patys pirmieji svečiai – keliautojai aplink pasaulį – Evelina ir Karolis. Kiek daug įdomaus jie mums papasakojo: kaip 2012 m. sausio 3 d., palikę Vilnių, per Europą, Aziją, Australiją, Kanadą jie atkeliavo į Čikagą. Stabdydami pakeleivinas mašinas, miegodami palapinėse, sutiktų žmonių namuose, jie atkeliavo pas mus, kad pasakytų mums, kokie geri ir gražūs žmonės gyvena mūsų planetoje. Šiuo metu Evelina ir Karolis keliauja per Pietų Ameriką, po to jų laukia Afrika, o 2013 metų vasarą – namai. Evelina ir Karolis su mokiniais ne tik dalijosi nuotraukomis ir kelionių išpuodžiais, bet leido panešioti savo sunkias (per 30 kg) kuprines, parodė savo rankų darbo viryklę ir dar papasakojo, kaip pabėgo nuo meškų Aliaskoje.

Kalėdų seneli, padaryk, kad juos lydėtų tik sėkmė ir nuostabūs pakeleiviai!

Spalio mėnesį mus aplankė aktoriai iš Lietuvos. Kiek gilių akių, jautrių širdžių stebėjo aktorių Birutės Mar, Alekso Kazanavičiaus ir smuikininko Sigito Rubio rodomą spektaklį „Jis ir ji“, sukurtą pagal J. Biliūno ir jo žmonos laiškus. „Nepakartojamas išpuodis, kokie jausmai, kaip gražu!“ – tai tik keletas žiūrovų atsiliepimų. Kaip gera, kad mes galime priimti menininkus iš gimtinės.

Lapkritį apie „Pasaulio sutvėrimą“ šokiu mums pasakojo šiuolaikinio šokio teatro „Dansema“ šokėjai. Tokio aiškinimo dar nebuvo matę! Nuostabu apie pasaulio kūrimąsi sužinoti žiūrint šokį.

Kalėdų seneli, pakviesk pas mus dar daugiau aktorių, muzikų, dailininkų, poetų, šokėjų. Su jais visada labai įdomu!

Nebevardinsime kitų svečių, kurių visada pas mus gausu. Mes džiaugiamės kiekvieno jų apsilankymu ir tikimės, kad pas mus jiems gera. Mūsų namų durys visada atviros visiems geros valios žmonėms.

Kaip ir kiekvienais metais spalvingais darbeliais pasitikome rudeni, parodydami ir kitiems, ką galime gamtoje rasti, ir ką, pasikloję fantazija ir rankų prisilietimu, galime sukurti. Lapkritį visi parodos dalyviai buvo apdovanoti bilietais į Brookfield Zoo ir kitomis dovanomis.

Nepamiršome, kad rudeni sveikiname mokytojus jų profesinės dienos proga. Mūsų mokytojai – patys šauniai! Kokių jie įdomių projektų projektėlių sugalvoja, kokių įvairių dainų, žaidimų, šokių išmoko... Užsukite į mūsų klases – jos pačios gražiausios, nes mokytojos labai išradimais jas puošia, dabina, ir dar viską, kad mums, vaikams, būtų įdomiau, patogiau ir gražiau. Todėl mums visiems būna liūdna, kai viena ar kita mokytoja/as nusprendžia atsiseikinti su mūsų mokykla. Jau tapo gražia tradicija su tokiais mokytojais atsiseikinti spalio mėnesį, įteikiant jiems prisiminimui gėlių puokštę, tariant nuoširdžius padėkos žodžius. Džiaugiamės, kad jų vietos nelieka tuščios, ir kad šį rudenį mūsų šeima papildė naujomis mokytojomis, kurios jau spėjo parodyti savo išradimą, meilę ir rūpestį mokinukams.

Kalėdų seneli, būk geras, perduok visiems dirbantiems ir buvusiems mūsų mokytojams – mes juos visus labai mylime ir kad jie nepamirštų mūsų aplankyti.

Smagu eiti į mokyklą, bet, seneli, vaikams labai smagu būna vasarą, kai ne tik savaitgaliai, bet visos kitos dienos laisvos! Kad prisimintume tą puikų metą, kai daug laiko buvo skirta kelionėms, poilsiui, jau kelinti metai iš eilės tęsiame buvusios mokyklos direktorės Jūratės Dovilienės sugalvotą Dainų dienos tradiciją. Dega „laužas“, o mes dainuojame, žaidžiame žaidimus aplink jį. O kiek mes dainų mokame! Ir dar išmokstame!

Antroakai ir mokytoja Vilma Poliuviene pamokoje.

Nuotr. iš ČLM „Facebook“

Lapkritį prisiminėme visus, kurių nebėra šalia mūsų. Žvakelių liepsnose paskęsta mūsų mintys, prisimenant išėjusius. Maldoje pabūname visi kartu – ir mokinukai, ir mokytojai, ir tėveliai... Gražios mūsų lietuviškos tradicijos! Esame laimingi, kad galime jų laikytis, kai kurias prisiminti, o ir naujų išmokstame.

Nespėjome apsidairyti – ir gruodis jau čia! Mes labai tavęs laukiame, Kalėdų seneli. Mokomės naujų dainų, šokių, siuvame kostiumus ir repetuojame. Smagūs bus du šeštadieniai mokykloje. Pažiūrėk į mūsų kalėdinių pasirodymų tvarkaraštį ir būtinai aplankyk mus.

Gruodžio 8 d.

9 val. r. Jaunimo centro mažojoje salėje vyks Kiškių ir vaikų ratelių klasių pasirodymai.

10 val. r. didžiojoje salėje pasirodys pirmokai.

11:30 val. r. didžiojoje salėje darželinukai pakvies tave, Kalėdų seneli, į savo ratelį.

Gruodžio 15 d.

9 val. r. mažojoje salėje Kalėdų rytą sutiks trečiokai.

9:30 val. r. didžiojoje salėje ratelyje su Kalėdų seneliu suksis ketvirtokai ir šeštokai.

9:30 val. r. Čiurliono galerijoje penktokai švęs tradicines Kūčias.

10:30 val. r. mažojoje salėje pasirodys antroakai.

11 val. r. didžiojoje salėje mūsų mokyklos vyriausieji – 7–10 klasių mokiniai – sveikins vieni kitus Kalėdų proga.

Kviečiame visus – tėvelius, seses

ir brolius, močiutes ir senelius, kitų klasių mokinukus – atvykti į mūsų pasirodymus, pasidžiaugti ir pasidalinti kalėdine nuotaika. Tegul šie du šeštadieniai bus apgaubti kalėdinės nuotaikos, o mes būsim gerai, pakantūs ir nuoširdūs vieni kitiems!

Gerumo ir nuoširdumo įrodymas – prie Kalėdų eglutės mokykloje vis pilnėjanti dovanų dėžė. Kviečiame mokinukus, mokytojus ir tėvelius susivienyti gražiai gerumo ir dosnumo akcijai „Padovanok pirštines – sušildyk širdį Lietuvoje“. Prašome padovanoti šiltas pirštines, kepurę, šaliką ar kojines mažajam draugui gimtinėje. Dovanėlės bus renkamos iki gruodžio 15 d. Moterų klubo „Alatėja“ narės pasirūpins, kad siuntiniai dar sausį pasiektų Lietuvos vaikus.

Kalėdų seneli, papasakojau tau truputį apie mūsų mokyklą ir apie tai, ką be gramatikos taisyklių mokymosi, ką be istorijos datų kartojimo ir Lietuvos pažinimo čia veikiame. Šiuo laiškeliu negaliu išreikšti, kaip sunkiai vaikai, tėvai ir mokytojai dirba, kad kiekvienas šeštadienis Jaunimo centre taptų mūsų namais, lietuviška salele Čikagoje. Kadangi tu darai stebuklus, tai tikriausiai viską ir pats puikiai žinai.

Tik vieno prašau – padaryk taip, kad visiems mūsų didelės mokyklinės šeimos nariams Kalėdos atneštų ramybę ir meilę, kantrybę ir dėkingumą, sveikatos ir daug daug gražių akimirku ne tik namuose, bet ir mokykloje!

Mokyklos administracijos vardu
Audronė Sidaugienė
direktorės pavaduotoja

2012 m. rugsėjis – paskutinis šių mokslo metų Čikagos lituanistinės mokyklos dešimtokams.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Raštinės darbuotoja Žilvina Šležaitė džiaugiasi nauju kopijavimo aparatu, kurį įsigyti padėjo Kazickų šeimos fondo Aleksandros Kazickienės paramos fondas. Esame dėkingi už paramą.

Dominikonisčas pašaukimas mus ragina eiti ten, kur jaučiamas Dievo Žodžio alkis

LAIMA APANAČIENĖ

Čikagiečiai jau spėjo pastebėti įvairiuose renginiuose besilankantį, rekolekcijas vedantį ir šv. Mišias aukojantį, nuolat besišypsantį jauną dominikoną kun. Paulių Rudinską, OP. Brolis Paulius – vienuolis dominikonas, gyvenantis vienuolyne, įsikūrusiame pačiame Vilniaus centre, Lukiškių aikštėje, šalia Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo dominikonų bažnyčios. Be jo čia gyvena dar devyni broliai.

Dominikonų ordinas buvo įkurtas XIII a. pradžioje. Dominikonai – katalikų Bažnyčios vienuoliai, broliai pamokslininkai pasišventę maldai, kontempliacijai, Dievo žodžio studijoms ir nešantys savo ieškojimų bei atradimų vaisius visiems – trokštantiesiems tiesos, tikintiems ir ne, tiems, kurie džiaugiasi ir kurie liūdi, turtingiems ir vargstantiems.

Šv. Dominyko dvasingumas – būti kartu su žmonėmis ten, kur jie yra – gyvenimo sukūryje ar jo paraštėse – kalbėtis, išklausti, būti draugais, padėti vienas kitam kelyje į Karalystę.

Vilniaus Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo vienuolynas priklauso Pabaltijo Šventų Angelų Sargų generaliniam vikariatui, kuriam be Vilniuje esančio vienuolyno dar priklauso Liepojos Šv. Dominyko vienuolynas bei Talino Šv. Kotrynos Sienietės vienuolynas.

Kokie tikslai atvedė brolių Paulių į Čikagą? Ką veikia dominikonai Vilniuje? Kas paskatino jauną žmogų apsispręsti tapti vienuoliu? Apie tai ir ne tik kalbėjomės su jaunu kunigu P. Rudinsku jam lankantis „Draugo“ redakcijoje.

Paulius užaugo Klaipėdoje, šeimoje, kur buvo švenčiamos tradicinės religinės šventės, tačiau tėvai nebuvo labai pamaldūs ir kaip Paulius sakė: „kas savaitgalį į bažnyčią tikrai niekas nevaikščiojo“. Dar besimokydamas mokykloje Paulius tvirtai žinojo – bus chirurgu. Jis jau nuo 16-os metų turėjo galimybę padirbėti ligoninėje, bėgdavo ten kiekvieną laisvą minutę. Čia pirmą kartą gyvenime akis į akį susidūrė su mirtimi, su tuo, kad gydytojas išeinančiam niekuo negali padėti, ir suprato – jog chirurgu netaps.

Paulius sako, kad pirmą kartą kunigo pašaukimo grožį – gelbėti sielas – jis atrado gana anksti, dar būdamas 14-likos, kai pasibaigus šv. Mišioms, į kurias jį buvo nusivedęs jo geras draugas, jį palaimino kunigas. „Žinoma, tėveliai nelabai buvo patenkinti tokiomis mano svajonėmis – jie norėjo matyti savo sūnų gydytoju, – juokiasi brolis Paulius. – Tačiau dabar viskas pasikeitė, atrodo, kad mano tėvai iš naujo atrado bažnyčią, jie seniai susitakė su mano pasirinkimu.“

Baigęs vidurinę mokyklą Paulius įstojo į Telšių kunigų seminariją. Besimokydamas antrame kurse nutaria pasitraukti iš seminarijos ir savo kelią susieti su broliais dominikonais. Kodėl? Istorija labai paprasta. Dabartinis vyskupas Jonas Kauneckas, tuometinis seminarijos dvasios tėvas, sumanė seminaristus nuvežti į Mainz (Vokietija), kur vyko kasmetinė eucharistinė procesija ir simpoziumas. Kelionės metu buvo sustota Koln mieste. Ten smalsus jaunuolis netikėtai užėjo į šalia šio miesto katedros esančią St. Andreas bažnyčią ir nusileido į kriptą. „Nežinau, kas mane ten nuvedė. Atsiklaupiau prie ten buvusio sarkofago, apsupto degančiomis žvakėmis, ir ėmiau karštai melstis. Taip karštai, kaip niekada nebuvau meldęsis. Mane apgaubė ypatinga aura, nesinorėjo iš ten išeiti. Po maldos mano žvilgsnį patraukė užrašas ant sarkofago: 'Albertus Magnus'. Negalėjau patikėti savo akimis – sarkofage ilsisi Albertus Didysis – dominikonas, žmonijos šviesulys, didis mokslininkas! Supratau – mano kelias į kunigystę eis per Dominikonų ordiną. Reikia pasakyti, kad tuo savo apsisprendimu sukėliau nepasitenkinimą seminarijoje“, – pasakojo apie savo apsisprendimą tapti dominikonu brolis Paulius.

Dominikonai jauną brolių išsiuntė mokytis į Catholic University of America (Washington, DC). Čia Paulius įsigijo filosofijos bakalauro laipsnį. 1999 metais Cincinnati, OH, gavo laikinus įžadus ir buvo pasiūstas studijuoti teologijos į Leuven uni-

Paulius Rudinskas, OP. Asmeninio albumo nuotr.

versitą, Belgijoje. „Broliai pamanė, kad aš labai jau suamerikonėjau“, – juokiasi Paulius. Mokslams atiduota 10 metų, įgytas teologijos magistro laipsnis. „Nesiruošiate ginti daktarato?“ – klausiu. „Kas žino, kas žino, visko gali būti, tačiau šiuo metu noriu truputį pailsėti nuo mokslų“, – šypsosi brolis Paulius, OP.

P. Rudinskas penkerius metus buvo Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo bažnyčios rektorius. Per tuos metus išaugo šios bažnyčios bendruomenė, vis daugiau žmonių ateina į bažnyčioje vykiančias rekolekcijas, į atnašaujamas šv. Mišias. „Kas, jūsų manymu, traukia žmones į jūsų bažnyčią?“ – klausiu kunigą.

„Manau, tai, kad esame atviri. Mūsų bažnyčia nėra parapijinė, tačiau jau 5-ą sezoną vyksta Šeimų bendruomenės susirinkimai, šeimų bendruomenė kviečia mažuosius į vaikų liturgijos grupę, kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį, po 6 val. v. Mišių kviečiame kartu išgerti arbatos, ruošiamės kalėdinius aukcionus ir muges, meno festivalius, džiaugiamės Šv. apaštalo Jokūbo ir Pilypo bažnyčioje gimstančia sakralinės muzikos festivalio tradicija. Remiantis istorija, dominikonų vienuolynai visada buvo meno traukos centrai. Mes norime suteikti vietą, kad tie sakralinės muzikos lobynai būtų girdimi.“

Dominikonisčas pašaukimas mus ragina eiti ten, kur jaučiamas Dievo Žodžio alkis, dominikonai žinomi savo pamokslais. Aš pats asmeniškai jiems kruopščiai ir ilgai ruošiuosi. Pradžioje kai kas sakydavo, kad jie per ilgi, tačiau, jei pamokslas prasmingas, jis visada pritraukia klausytojus“, – pasakoja P. Rudinskas.

Paklausiau ir apie svajonę, kai šalia Lukiškių aikštės įsikūrusios dominikonų vienuolijos Šv. apaštalo Jokūbo ir Pilypo bažnyčioje suskambės Vilniuje dar niekada negirdėtas instrumentas – karilionas. Brolis Paulius, OP, nusijuokė: „Ir apie tai žinote?“ Ir pratęsė: „Vienuolijos bei žymių Vilniaus architektų iniciatyva porą metų rengtas ir derintas Šv. Jokūbo kariliono projektas sausio viduryje gavo paskutinį privalomą leidimą. Kol kas projektui neprireikė nė lito – viskas buvo daroma iš geros valios ir entuziazmo. Tačiau dabar, kai atėjo metas atnaujinti bažnyčios bokštus, liedinti varpus ir pirkti būtiną įrangą, vien gerų norų nepakaks. Reikia pinigų. Ir nemažai – 4 mln. litų. Pietiniame bažnyčios bokšte įrengtas karilionas aiškiau nubrėžtų Lukiškių aikštės paskirtį, apčiuopiama linkme pakreiptų architektūrinė dykyne virtusios teritorijos sutvarkymo darbus. Todėl jo įrengimas neturėtų likti be miesto ar valstybės valdžios dėmesio ir piniginio indėlio.“

Iš kur gimė tokia idėja? Pasi-

Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo dominikonų bažnyčia Vilniuje. www.dominikonai.org nuotr.

rodo, kad kaip ir daugelis kitų vaikų, šalia vidurinės mokyklos Paulius lankė ir muzikos mokyklą. Vaikystėje dažnai su tėvais ateidavo pasiklausti varpų muzikos, sklindančios iš Klaipėdos centrinio pašto rūmų bokšto. Nepraleisdavo progos pasiklausti varpų muzikos ir besimokydamas Belgijoje. Mintis, kad karilionas galėtų pakibti jo vadovaujamoje bažnyčioje, kilo kalbant su ordino broliais. „Vaizduotėje pamačiau karilioną, Šv. Jokūbo ir Pilypo bažnyčios bokštą, Lukiškių aikštę ir šovė klausimas – o kodėl ne? Netrukus įsitikinau, kad tai nėra iš piršto laužta idėja, – pasakojo brolis Paulius. – „Karilionas galėtų būti alfa – Lukiškių aikštės sutvarkymo projekto pradžia. Kokia bus omega – nežinia. Tačiau 'parkingų' ir 'šopingų' Lukiškių aikštėje tikrai nebus. Čia ateisime pasiklausti muzikos.“

Na, o kiek laiko brolis Paulius ruošiasi būti Čikagoje?

„Tiesą pasakius, brolija norėtų, kad aš tęsčiau pastoracinį darbą amerikietiškoje bendruomenėje, tačiau aš pats norėčiau įsijungti į lietuviškų parapijų veiklą. Kiek čia būsiu, dar neaišku, tačiau, būdamas čia, laiko veltui neleisiu. Naudodamasis proga, švenčiant Advento laikotarpį, kviečiu visus į mano vedamas rekolekcijas, kad nurimtume, susimąstytume, susikauptume ir ramiai lauktume Kristaus Gimimo“, – kvietė brolis Paulius.

Rekolekcijos ir šv. Mišios, kurias atnašaus kun. P. Rudinskas, OP vyks Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park), Švč. Mergelės Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (Brighton Park) ir Šv. Antano bažnyčioje (Cicero). Šventinių pamaldų ir rekolekcijų tvarkaraščius galite rasti laikraštyje „Draugas“.

Prieš važiuojant iš Lietuvos aš susisiekiu su kun. Jauniumi Kelpšu ir tėvu A. Saulaičiu ir jie sakė, kad reikia kunigo. Mano provincijolas susisiekė ir su Jėzuitų provincijolu G. Vitkumi, jis taip pat patvirtino, kad Čikagoje reikia pagalbos. Mane nori siųsti į pastoraciją, man būtų smagiau dirbti su lietuviais, žmonių, dirbančių nelietuviškose parapijose yra daug, o čia jų trūksta.

Albertus Magnus sarkofagas St. Andreas bažnyčios (Kioln, Vokietijoje) kriptoje, kur brolis Paulius apsisprendė būti dominikonu.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Šv. Kalėdos prasideda Kūčiomis

Ne visuose kraštuose katalikai švenčia Kūčias. Užtat lietuviai jau nuo senų laikų ypatingą dėmesį skyrė Kūčioms ir Kūčių stalui. Kūčių dieną nebuvo galima valgyti mėsos, buvo griežtai laikomasi pasninko. Naktį visi važiuodavo į bažnyčią Bernelių Mišioms ir tik grįžę sėsdavo prie Kūčių stalo. Tą vakarą paprastai nekeliami aikštėn žemiškieji pasiekimai, o rodoma meilė artimui ar net priešui. Užmirštas bet koks pyktis, nedera jo ir rodyti.

Pagrindinis Kūčių stalo bruožas – paprastumas, neturtas, nes ir Kristus gimė neturte. Ant stalo dedamas šienas, kuris simbolizuoja neturtą, ant jo klojama balta lyg sniegas staltiesė. Viduryje statoma lėkštė su kalėdaičiu, šalia – kryžius. Kalėdaitį, kaip Mišių aukos simbolį, šeimos nariams dalija tėvas. Indai taip pat paprasti. Ant Kūčių stalo nedera krikštolas ar porcelianas, bet koks blizgesys netinka Kalėdų nakties įvykiu rimčiai.

Patiekalai – pasninkiški, natūralūs, suteikti gamtos. Jų įvairovė simbolizuoja dvylika apaštalu. Kai kur ant Kūčių stalo padedamas rojaus vaisius – obuolys, nes šis vakaras sutampa su Adomo vardinėmis. Vienu obuoliu paprastai dalijasi visi šeimos nariai, taip išreikšdami artumą ir nuoširdumą. Norėtusi, kad šios tradicijos liktų ir ateinančiose kartose.

Tarp Kūčių patiekalų pagrindinę vietą užėmė silkės, žuvis, grybai, aguonos, riešutai ir kt. Kiti su nekantrumu laukdavo Kalėdų dienos – ne tiek dėl dovanų, bet kiek dėl to, kad galės iki soties prisivalgyti visokių patiekalų ir skanėstų.

Panevėžio krašto Kūčios

Panevėžio krašte labai paplitęs karštas patiekalas – džiovinti grybai su burokėliais. Iš vakaro vandenyje užmerkite džiovintų grybų, skaniausi – baravykai. Ryte išvirkite burokėlių ir supjaustykite juos kubeliais (turi būti perpus daugiau nei grybų). Kitame puode apvirkite grybus. Jums taip pat prireiks poros svogūnų. Supjaustykite juos kubeliais ir pakepkite aliejuje. Į svogūnus įdėkite skanių riebių silkių, pjaustytų šiaudeliais, ir palaukite, kol gerai apkeps. Į masę įmaišykite burokėlius ir grybus. Šį patiekalą reikėtų patroskinti apie 50 min. ant mažos ugnies. Jeigu silkės nesūrios, galima įberti maltų pipirų ir druskos.

Jeigu griežto pasninko nesilaikote, galite gaminti daugelio mėgstamas silkes „pataluose“. Besilaikantiems tradicijų majonezo „patalo“ reikėtų atsisakyti.

Kūčių stalui labai tinka silkių blynėliai. Miltus sumaišykite su vandeniu, įberkite druskos ir cukraus. Šioje tešloje pamirkykite silkių gabalėlius be asakėlių ir kepkite keptuvėje su šlakeliu aliejaus.

Dzūkų Kūčios

Dzūkai per Kūčias valgydavo grikių patiekalų, sriubų ir įvairių grybų. Marinuoti grybai su keptais svogūnais, aliejuje kepti grybai, grybų sriuba – šventėms tiks viskas, kam gaminti nenaudojami gyvulinės kilmės produktai.

Pavyzdžiui, dabar Kūčių stalui gaminamos auselės su aguonomis, obuoliais, spanguolėmis ir, žinoma, grybais. Paruoškite mėgstamą mielinę tešlą, iškočiokite ir stikline išspauskite skritulėlius. Į jų vidų dėkite įdaro, kraštelius sulipinkite. Tokias ausėles virkite aliejuje.

Kai kurie ausėles gamina iš koldūnų tešlos: vandens, miltų, žiupsnelio druskos ir šlakelio aliejaus. Tada jos verdamos vandenyje. Bet jos nebus tokios skanios kaip mielinės tešlos auselės, virtos aliejuje.

Auselės su grybais valgomos dar karštos kartu su pasninkine burokėlių sriuba. Jai išverdamos silkių sultinys (vandeniu užpilami silkių kaulai, kitos atliekos nuo silkių, sudedamos prieskoninės daržovės, lauro lapelis, pipirai). Išvirus perkošiamas. Tada į sultinį dedami sutarkuoti marinuoti burokėliai, su svogūnais pakepinti džiovinti grybai, išspaudžiama citrinų sultis, paskaninama. Ši sriuba turi būti aštroko, saldžiarūgščio skonio. Tai pagrindinis Kūčių patiekalas.

Aukštaičių Kūčios

Aukštaičių Kūčių stalui tradiciškai buvo būdingi virti kviečiai, grūdų mišinys, saldė, sūstinis. Čia ant valgių būdavo užtrupinama kalėdaičių.

„Kūčia“ – tradicinis Kūčių stalo valgis, gaminamas iš javų (kviečių, miežių, rugių ir kt.) ar žirnių, pupelių, sumaišytų su miešimu (medumi

saldytu vandeniu). „Kūčia“ buvo skirta prosenių vėlėms vaišinti. Pirmus kashnius ir gurkšnius visados aukodavo vėlėms ir derliaus dievybėms, juo buvo vaišinamos ir bitės.

Naminiai kūčiukai

Kūčių stalas – vis kitoks ne tik skirtingose Lietuvos vietose, bet ir skirtingų šeiminių namuose. Kiekviena turi savo ypatingą patiekalą, be kurio neįsivaizduojamas šventinis stalas, o štai kūčiukai, deja, dažniausiai būna pirktiniai. Tačiau kūčiukai – itin senas Kūčių simbolis, atėjęs dar iš pagonybės laikų. Tai prėski, nedideli miltiniai kepinėliai, dar vadinami „prėskučiais“, „šlīzikais“, „bandukėmis“, „bambolikais“ ir „klekučiais“. Reikėtų šeiminkams atgaivinti senas tradicijas ir namuose pačioms išsikepti skanių kūčiukų. Jie nesensta ir ilgai gali stovėti, juos vaikai ir suaugę gali valgyti kaip javinius.

Kūčiukai mūsų krašte atsirado anksčiau nei duona ir yra tam tikras duonos prototipas, dar vadinamas vėlių duonele. Yra šeiminių, kurios dabar į kūčiukų tešlą pila šlakelį pieno ar deda gabalėlį sviesto, tačiau, pagal mūsų įsitikinimus, tai – jau ne tradiciniai kūčiukai. Nuo seno per Kūčias laikomės pasninko, tad ir į kūčiukus neturėtume dėti gyvulinės kilmės produktų.

Jei norite namuose pasigaminti kūčiukų, jums **Reikės: 1 svaro miltų, puodelio vandens, 3 šaukštų aguonų, 6 šaukštų cukraus, gabalėlio šviežių mielių (apie 3 oz), žiupsnelio druskos ir 2-jų šaukštų aliejaus. Visi produktai turėtų būti kambario temperatūros. Vandenį galima truputį pašildyti.**

Mieles gerai sutrinkite su cukrumi. Jeigu įpilsite šlakelį vandens, procesas vyks greičiau. Į šiek tiek pašildytą vandenį įsijokite pusę turimų miltų, įberkite žiupsnelį druskos ir sudėkite pertrintas mieles. Tešlą lengvai išplakite šluotele, apibarskykite miltais. Tuomet tešlą pridenkite rankšluosčiu ir palikite šiltoje vietoje, kad pakiltų.

Į iškilusią tešlą suberkite likusius miltus, aguonas, įpilkite aliejaus ir minkykite, kol tešla įgaus blizgesio ir nebelips prie rankų. Vėl pridenkite rankšluosčiu ir maždaug valandai padėkite šil-tai.

Iš pakilusios tešlos iškočiokite maždaug piršto storio ritinėlius ir aštriu peiliu supjaustykite juos nedideliais kubeliais. Sudėkite į miltais pabarstytą arba kepimo popieriumi išklotą skardą, tik nepri-glauskite vieno arti kito, mat tešla dar iškils. Kepkite 350 F temperatūros orkaitėje, kol gražiai pagels.

Iškeptus šviežius prėskučius greičiau slėpkite, nes jie bus tuoj pat išgraibstyti!

Dauguma šeimų Kūčių vakariene užbaigdavo saldžiais patiekalais. Kūčiukai tam labai tiko. Kai kur jie buvo valgomi su kanapių pienu, kitur – su kanapių aliejumi. Populiariausias kūčiukų priedas – aguonų pienas.

Stiklinę (puodelį) aguonų užplikykite verdančiu vandeniu, palaukite, kol išbrinks. Galima laikyti net per naktį. Tuomet vandenį nupilkite, aguonas sumalkite, užpilkite šaltu virintu vandeniu ir paskaninkite cukrumi. Tokiu aguonų pienu užpilkite kūčiukus ir skanaukite! Saldaus miego!

Spanguolių kisielius

Reikės: apie 24 oz šviežių ar šaldytų spanguolių, ¾ puodelio smulkaus cukraus, 3 šaukštelių krakmolo, 2 puodelių vandens.

Spanguoles sudėkite į šaltą vandenį ir užvirinkite. Kai užvirs ir uogos pradės sproginėti, dar pavirinkite ant silpnos ugnies apie 10 min. Tuomet perkoškite per sietą. Supilkite atgal į kaistuvą, sudėkite cukrų ir užvirinkite. Kai užvirs, supilkite šaltame vandenyje ištirpintą krakmolą ir, maišydami minutę, pakaitinkite. Atvėsinkite ir padėkite į šaldytuvą.

Prie šio kisieliaus labai tinka manų košės gabalėliai: išvirkite manų košę, supilkite į keturkampę formą ir atšaldykite šaldytuve. Tuomet supjaustykite nedideliais keturkampiais gabalėliais ir paskleiskite ant kisieliaus.

Pieno „šampanas“

Reikės: 3 galionų virinto vandens, 2 galionų lieso pieno išrūgų, 3 oz šviežių mielių, 3 svarų tamsiai rudo cukraus, šviežių razinų.

Vandenį pavirinkite ir atvėsinkite iki kambario temperatūros. Išrūgos taip pat turi būti kambario temperatūros. Į molinį ar nerūdijančio plieno indą supilkite vandenį ir išrūgas. Kartu supilkite ir cukrų. Pamašykite, kad cukrus ištirptų. Mieles sutrupinkite ir suberkite į drungą vandens ir išrūgų mišinį. Mielės turi tuoj pat pakilti. Indą pridenkite ir palaikykite apie 10–12 val. Atsiradusias tamsias putas nugriebkite. Perkoškite per retesnę medžiagą. Taip paruoštą skystį supilkite į švarius butelius. Į kiekvieną butelį įdėkite po 2–3 šviesias razinas ir užkimškite.

Laikykite vėsioje vietoje. Kartais buteliai sproginėja, jei jie laikomi per šiltoje patalpoje.

Žemaitiškas krupnikas

Reikės: ¾ puodelio medaus, puodelio cukraus, šaukštelio cinamono, puodelio vandens, imbiero, muškato riešuto, rožių žiedų, rūtų šakelių, kadagio uogų, gvazdikėlių (visų šių prieskonių dedama maždaug po šaukšteli), 2 litrų (2,000 ml) degtinės.

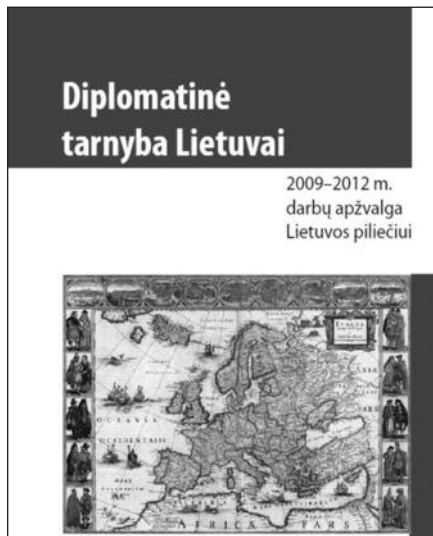
Medų, cukrų, vandenį ir nurodytus prieskonius virkite 10 min. Po to nukelkite nuo ugnies, supilkite degtinę. Indą gerai uždenkite ir dar pakaitinkite, bet neužvirinkite. Krupniką palai-kykite šiltai apie 8 val. Reikia tik gerai užkloti, kad kvapai neišgaruotų ir prisitrauktų. Paskui perkoškite pro tankią medžiagą, supilkite į butelius ir pas-tatykite šiltai.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Pristatomi diplomatinės tarnybos 2009–2012 m. darbai

URM nuotr.

Vilnius (ELTA) – Užsienio reikalų ministerija parengė ir išleido leidinį, kuriuo Lietuvos visuomenė supažindinama su pagrindiniais diplomatinės tarnybos 2009–2012 metais nuveiktas darbais ir ateities iššūkiais. Leidinyje „Diplomatinė tarnyba Lietuvai“ pristatomi svarbiausi darbai ir veikla kaimyninės, regioninės, Europos Sąjungos bei pasaulio politikos srityse.

Apžvalgoje pateikiami ekonominės diplomatijos pasiekimai: idirbis siekiant užsienio partnerių paramos energetinio saugumo projektams, ak-

tyvi strateginio tranzito tinklo per Lietuvą plėtra, eksporto, turizmo bei investicijų augimo duomenys.

Šalies visuomenei pristatomas diplomatinės tarnybos atsakas į emigracinius iššūkius – konsulinio tinklo plėtra ir „Globalios Lietuvos“ strategijos įgyvendinimas.

Daug dėmesio skirta istorinės atminties politikos strategijai, istorinio teisingumo įtvirtinimui, diplomatijos paveldo gražinimui į Lietuvą, kultūriniam bendradarbiavimui ir viešajai diplomatijai.

Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis leidinio išangoje pabrėžia, kad, pagrindinė užsienio politikos kryptis šiuo laikotarpiu liko tokia pati, kaip ir nuo pat nepriklausomybės atkūrimo: „veiksmingas išliejimas į saugias ir vertybiškai artimas Vakarų struktūras, puoselėjant ir skleidžiant demokratiją, teisės viršenybę, augančią konkurencingą ekonomiką bei konstruktyvaus dialogo kultūrą – Lietuvoje ir kaimynystėje“. Ministras taip pat pažymi, jog įvardinti tikslai pasiekiami tik išsąmoninus, kad „mūsų užsienio politikos įtaka ir sėkmė yra neatsiejama nuo pačios Lietuvos klestėjimo, o tai įpareigoja tolimas užsienio politikos vizijas gražinti prie opiausių Lietuvos piliečių rūpesčių“.

Lietuvos piliečiai nelaimės atveju galės kreiptis į URM

Vilnius (ELTA) – Artėjant žiemos atostogų sezonui, Užsienio reikalų ministerija (URM) primena, kad užsienyje esantys Lietuvos piliečiai nelaimės atveju konsuliniais klausimais visą parą konsultuojami telefonu arba elektroniniu paštu.

Pirminė informacinė konsulinė pagalba nelaimės atveju visą parą teikiama el. paštu pilieciai@urm.lt arba telefonu +370-5-2362444. Šiuo numeriu piliečiai konsultuojami nuo 2011 m. sausio 1 d. – jau beveik dvejus metus. URM konsulinės informacijos tinklalapyje <http://keliauk.urm.lt>

Seimas atšaukė centralizuotą užsienio kalbos patikrinimą tarnautojams

Vilnius (BNS) – Seimas priėmė pataisus, kuriomis atšauktas nuo kitų metų sausio turėjęs išsigaliooti centralizuotas užsienio kalbų mokėjimo patikrinimas pretenduojantiems į valstybės tarnybą. Šiomis pataisomis Seimas atšaukė nuo 2013 m. turėjusią išsigaliooti Valstybės tarnybos įstatymo nuostatą, kad tarnybai reikalingos užsienio kalbos mokėjimą

Vyriausybės nustatyta tvarka tikrina Valstybės tarnybos departamentas. Vietoje to įrašyta, kad tarnybai reikalingos užsienio kalbos mokėjimas tikrinamas vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka. Pataisais pasiūlė socialdemokratai pagrindiniu pataisų motyvu nurodė taupymą – esą atsiskius numatyto bendro patikrinimo, biudžete liktų apie 150,000 litų.

Atidaryta pirmoji išmanioji klasė Baltijos šalyse

Vilnius (BNS) – Vilniaus Jėzuitų gimnazijoje buvo atidaryta pirmoji išmanioji klasė Baltijos šalyse, kurioje besimokantys moksleiviai turės po kompiuterį, o vietoje tradicinės lentos įrengtas televizorius.

Laikinas švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius per atidarymą džiaugėsi, kad technologijų diegimo pažanga neaplenkia ir švietimo. „Samsung“ verslo padali-

nio vadovas Baltijos šalims Tomas Deržanauskas sakė, kad mokyklai, norinčiai iširengti išmaniają klasę, reikėtų apie keliasdešimt tūkstančių litų investicijų.

Išmaniojoje klasėje dirbantys mokytojas gali matyti, ką veikia kiekvienas moksleivis, labai greitai surengti testus. Pamokų metu mokytojas nusprendžia, kokiomis programomis leisti naudotis moksleiviams.

Rusija kritikuoja Europos Sąjungą dėl žmogaus teisių pažeidimų

Maskva (BNS) – Maskva, kuri dažnai sulaukia Vakarų kritikos dėl žmogaus teisių pažeidimų, pareiškė, kad Europos Sąjungos (ES) šalys vis labiau pažeidinėja žmogaus teises.

Europos šalių vadovai kritikavo Rusiją dėl merginų grupės „Pussy Riot“ narių įkalinimo, opozicijos atstovų teismų ir įstatymų, ribojančių protestus ir užsienio finansuojamas organizacijas. Rusijos prezidentas Vladimir Putin, kuris šį mėnesį turėtų dalyvauti dukart metuose rengiamame susitikime su ES šalių vadovais, teigia, kad ES neturi teisės kritikuoti Rusiją dėl žmogaus teisių.

Pernai Rusijos užsienio reikalų

ministerija pirmą kartą paskelbė ataskaitą apie žmogaus teises kitose valstybėse. Ataskaitoje daugiausia kritikos teko JAV už piktnaudžiavimą valdžia. Rusija skundžiasi dėl netinkamo elgesio su ES valstybėse narėse įvaikintais vaikais iš Rusijos ir apkaltino kai kurias ES valstybes netinkamu elgesiu su rusiškai kalbančiomis etninėmis mažumomis. Ataskaitoje taip pat teigiama, kad netinkamai elgiama su nelaisvėje esančiais žmonėmis, kalėjimų gyvenimo sąlygos per prastos ir egzistuoja šališkumas prieš etnines mažumas bei darbo migrantus.

Serbija ir Kosovas susitarė dėl bendrų pasienio punktų

Briuselis (BNS) – Serbija ir Kosovas susitarė dėl bendrų pasienio punktų administravimo. Europos Sąjungos (ES) užsienio reikalų įgaliotinė Catherine Ashton Briuselyje sakė, kad Serbijos ir Kosovo premjerai susitarė kartu administruoti keturis pasienio punktus. Jie bus atidaryti iki gruodžio 31 d.

Derybos Briuselyje buvo trečias

abiejų premjerų susitikimas per šias savaites. Pasienio punktų administravimo klausimas jau seniai yra abiejų pusių ginčų objektas. Serbija ir toliau laiko Kosovą savo provincija ir nesutinka pripažinti jo nepriklausomybės. Kosovo šiaurėje gyvenantys serbai savo ruožtu nepripažįsta vyriausybės Prištinoje.

Iranas tvirtina sučiupęs dar vieną JAV bepilotį

Teheranas (BNS) – Irano valstybinė televizija pranešė, kad šalies Revoliucinė gvardija sučiupo JAV radijo bangomis valdomą lėktuvą, kai šis kirto iraniečių oro erdvę virš Persijos įlankos, tačiau JAV laivyno atstovas kiek vėliau pranešė, kad pastaruoju metu Persijos įlankoje nedingo nė vienas JAV bepilotis lėktuvas.

Iranas teigia, kad bepilotis lėktuvas rinko informaciją skraidydamas virš Persijos įlankos ir išibrovė į Irano oro erdvę. Kiek vėliau JAV kariuomenės jūrų laivyno atstovas pranešė,

kad Vidurio rytų regione nedingo nė vienas bepilotis lėktuvas. Jis pridūrė, kad operacijos Persijos įlankoje vykdomos tik tarptautiniuose vandenyse ir tarptautinėje oro erdvėje.

Iranas tvirtino 2011 m. numušęs Centrinės žvalgybos valdybos šnipinėjimui skirtą bepilotį lėktuvą, kai šis kirto iraniečių oro erdvę iš rytuose esančių sienų su Afganistanu ir Pakistanu pusės. Teheranas vėliau pranešė atkūręs „RQ-170 Sentinel“ – itin užslaptinto bepiločio – technologiją.

„Vogue“ redaktorė – kandidatė į JAV ambasadores

Washington, DC (BNS) – Didžiojoje Britanijoje gimusi JAV mados žurnalo „Vogue“ vyriausioji redaktorė Anna Wintour yra viena iš kandidatų į JAV ambasadorius Londone. Ji į kandidatų sąrašą buvo įtraukta, nes prezidento Barack Oba-

ma rinkimų kampanijai finansuoti surinko daugiau nei 500,000 JAV dol. ir pateko tarp dešimties daugiausia lėšų surinkusių žmonių. JAV prezidentai ambasadorių pareigas dažnai skiria daug lėšų jų rinkimų kampanijoms paaukojusiems asmenims.

Šveicarijos prezidentu išrinktas konservatorius

Ženeva (BNS) – Naujuoju Šveicarijos prezidentu išrinktas konservatorius Ueli Maurer. Toks sprendimas buvo priimtas abiejų Federalinio Susirinkimo (parlamento) rūmų – Nacionalinės Tarybos ir Kantonų Tarybos – posėdyje.

62 metų amžiaus U. Maurer, kuris yra dešimtosios Šveicarijos liau-

dies partijos narys, parėmė dauguma parlamentarų. U. Maurer 2013 m. ne tik eis prezidento pareigas, bet ir toliau vadovaus Gynybos, civilinės saugos ir sporto departamentui. Šveicarijos viceprezidentu ateinančioms metams išrinktas Užsienio reikalų departamento vadovas Didier Burkhalter.

Sulaikytas įtariamasis, norėjęs padėti JAV ambasadą

Skopjė (BNS) – Makedonijoje sulaikytas vyriškis, kuris įtariamasis į JAV ambasadą metęs butelį su padegamuoju skysčiu. Policija pranešė, kad butelis sprogo apie 15 metrų nuo ambasados pastato vartų. Per įvykį niekas nenukentėjo. Užpuolikas paspruko.

37-erių vyras buvo sulaikytas po to, kai jo automobilis netoli ambasados režėsi į kitą transporto priemo-

nę. Automobilio vairuotoja pranešė nepaprastųjų situacijų tarnybai, kad įtariamasis sakė jai padegęs amerikiečius.

Policijos teigimu, įtariamojo kraujyje nustatytas didelis alkoholio kiekis. Vyriškis sakė pareigūnams, kad šiam išpuoliui jį įkvėpė amerikiečių trileris „Neapsaugotas“ („Defenseless“), kurį jis anksčiau žiūrėjo per televiziją.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

LIETUVA

Lemont („Draugo“ info) – Pasaulio lietuvių centras, Lemont, IL, gruodžio 1–2 dienomis kvietė į tradicinę „Kalėdinę mugę“. Joje dalyvavo lietuviškos organizacijos (gausiausi buvo skautai), labdaros organizacijos („Saulutė“, „Vaiko vartai į mokslą“), Pal. Jurgio Matulaičio misija, tautodailininkai, menininkai bei lietuviai verslininkai.

Dainos Čyviėnės nuotr.: „Food Depot International“ prezidentė Angelė Kavakienė (d.) su dukra.

Tarptautinė žmogiškųjų išteklių valdymo, konsultavimo ir sprendimų bendrovė „Aon Hewitt“ paskelbė kasmet atliekamo geriausių Vidurio ir Rytų Europos darbdavių tyrimo rezultatus. Tarp geriausių darbdavių didelių įmonių kategorijoje (turinčios daugiau kaip 1,000 darbuotojų) pateko vienintelė Lietuvos bendrovė – šalies ne gyvybės draudimo rinkoje pirmaujanti bendrovė „Lietuvos draudimas“. Tyrimas buvo atliktas daugiau nei 400 bendrovių 8-ose Europos šalyse. Pagal gautus rezultatus buvo atrinktos 29 geriausios bendrovės.

***

Klaipėdos universitetas (KU) statys naują modernų mokslinių tyrimų laivą, kuris esą yra būtina kuriamo Jūrinio slėnio dalis. Jį statys „Vakarų Baltijos laivų statyklos“ specialistai ir tai bus pirmasis lietuvių Lietuvai pastatytas laivas per kone 20 metų. Klaipėdos universitetas jau turi burlaivį „Brabander“. Prireikus mokslininkai, studentai juo išplaukia į jūrą atlikti tyrimų. Tačiau „Brabander“, pasak mokslininkų, negali prilygti specializuotam mokslinių tyrimų laivui. Teigiama, kad jame bus galima atlikti visus pagrindinius okeonografinius tyrimus.

***

Lietuvos bankas į apyvartą išleido kolekcinės monetas, kurias puošia keturių šalies kurortų – Birštono, Druskininkų, Neringos ir Palangos – spalvoti herbai. Pirmą kartą išleistos 2 litų kolekcinės apyvartinės monetos, lietuviškų metalinių pinigų leidybos istorijoje panaudotas spalvotasis spausdinimo būdas, monetos išleistos su spalvotais vaizdais, jose įamžinti Lietuvos kurortai.

Londono City lietuvių klubas (LCLC) nuo kitų metų dar aktyviau bendradarbiaus su Lietuva. City klubo nariai yra pasiryžę padėti Lietuvai pritraukti investicijų iš Jungtinės Karalystės. Nuo 2006 m. veikiantis klubas vienija Londono City, finansų sektoriuje, dirbančius lietuvius ar su Lietuva susijusius profesionalus. Vienu svarbiausių šių metų darbų klubas vadina pasirašytą bendradarbiavimo susitarimą su VŠĮ „Investuok Lietuvioje“. Šiuo metu LCLC turi 60 narių, taip pat bendrauja su 200 klubo bičiulių. Jais gali tapti visi Londone gyvenantys lietuviai, nesvarbu, kur jie dirbtų. Savo bičiulius klubas kviečia dalyvauti renginiuose, labdaros akcijose bei partnerių organizuojamose kultūrinėse programose.

***

Seimas patvirtino Seimo pirmininko Vydo Gedvilo Vilniuje vykusios tarptautinės konferencijos „SEMWO 2012“ svečiams ir rengėjams duotą pažadą, kad reikiami teisės aktų projektai dėl kosmoso reikalų neužsigulės Seimo stalčiuose. Seimas patvirtino Jungtinių Tautų tarptautines sutartis kosminės erdvės naudojimo srityje.

***

Nuo šiol kelionė iš Šiaulių į Radviliškį tapo paprastesnė ir trumpesnė. Anksčiau negu planuota atidarytas naujasis Kairių aplinkkelis. Tai vienas stambiausių projektų Baltijos šalyse. Bendra viso projekto vertė siekia apie 130 mln. litų. Už šias lėšas nutiestas greitkelis Radviliškis – Šiauliai. Vasaros sezono metu saugesniu keliu bus galima važiuoti 110 kilometrų per valandą greičiu.

***

Drabužius ir avalynę internetu lietuviai perka drąsiausiai iš visų Baltijos šalių. Tačiau tradicinės prekybos atstovai stiprėjančių interneto parduotuvių konkurencijos nesibaimina. Nors internetu perkamų prekių nei pačiupinėsi, nei pasimatuos, kaip įprastoje parduotuvėje, lietuviai vis daugiau drabužių ir avalynės perka neišėidami iš namų. Pastaruoju metu drabužiai yra perkamiausia elektroninių parduotuvių prekė, populiariau lenkianti net kompiuterius.

PASAU LIS

Dėl viesulo „Sandy“ sumažėjus automobilių pardavimams, JAV vartotojų išlaidos spalį sumažėjo pirmą kartą per 5 mėnesius. Nors dėl viesulo sumažėjo automobilių pardavimai, bendros išlaidos iš dalies atspindėjo silpnus ekonominius pagrindus. Vartotojų pajamos spalį pirmą kartą nuo balandžio išliko nepakitusios. Privatus darbo užmokesčiai ir atlyginimai sumažėjo, tai atspindėjo darbo trukdžius, kilusius dėl viesulo.

***

Milijonierių skaičius Jungtinėse Valstijose 2013 m. gali sumažėti 6 proc. (315,000 žmonių), jeigu šalyje nepavyktų išvengti „fiskalinio skardžio“, kai vienu metu būtų didinami mokesčiai ir mažinamos biudžeto išlaidos. Jeigu „fiskalinio skardžio“ pavyktų išvengti, milijonierių skaičius JAV gali geriausiai atveju padidėti 443,000 žmonių, o jų bendras turas išaugti 1,6 trln. dol. Jeigu vis dėlto „fiskalinis skardis“ įvyktų, amerikiečių milijonieriai nuskurstų 240 mlrd. dol.

***

Vokietijos bendrovė „Winterhall“ aptiko naftos telkinį Šiaurės jūroje Olandijos dalyje. Telkinys rastas sklype, esančiame per 120 km nuo Den Helderio (Šiaurės Olandija). Žaliavos atsargos vertinamos 30 mln. barelių. Grėžimo darbai, per kuriuos planuojama patvirtinti ekonominį telkinio naudojimo tikslumą, numatyti 2013 m.

***

JAV izdo sekretorius Timothy Geithner pareiškė, kad nebus jokio sandorio, padėsiančio išvengti vadinamojo „fiskalinio skardžio“, jeigu respublikonai nesutiks padidinti mokesčius turtingiesiems. Tačiau Atstovų rūmų pirmininkas John Boehner atmetė 10-ies metų planą, kuriuo siekiama padidinus mokesčius ir apkarpius išlaidas pritraukti 1,6 trln. JAV dol., ir jį pavadino kvailyste. T. Geithner, kuris derasi už Baltuosius rūmus, parengė planą, kuriame numatyta skirti daugiau lėšų bedarbiams ir sunkiai besiverčiantiems būstų savininkams, taip pat sumažinti valstybės medicininį aptarnavimą ir kitas išmokas.

***

Gurmaniško maisto gamintojas „Beverly Hills Caviar“ Los Angeles iš automato siūlo išigyti prabangių ikrų, sraigių mėsos ir iš ikrų pagaminto kremo veidui. Viename automato patalpintų prekių bendra vertė siekia apie 50,000 JAV dol.

***

Automobilių pardavimai Jungtinėse Valstijose lapkritį išaugo iki aukščiausio lygio per 5 metus, nes rinka atsigavo po spalį praūžusio viesulo. Pardavimai lapkritį padidėjo 15 proc., iki 1,14 mln., aukščiausio lapkričio mėnesio lygio nuo 2007 m. Automobilių gamintojų „Ford“, „Honda“ ir „Nissan“ rezultatai pranoko lūkesčius, padidėjo ir „Chrysler“, „Toyota“ bei „Hyundai“ pardavimai. Rinkos analitikai ir investuotojai mano, kad pardavimai turėtų augti ir metų pabaigoje. JAV automobilių gamybos milžinės „General Motors“ rezultatai lūkesčių nepateisino.

***

Buvęs kandidatas į JAV prezidentus respublikonas Mitt Romney vėl priklauso didžiausio JAV viešbučių tinklo „Marriott International“ direktorių tarybai. Praėjusiais metais M. Romney pasitraukė iš tarybos, nusprendęs dalyvauti prezidento rinkimų kampanijoje. M. Romney sprendimas sugrįžti į „Marriott“ nusteina dėl jo glaudžių ryšių su bendrove. M. Romney tėvas George buvo ilgametis „Marriott“ tinklo steigėjas John Willard Marriott draugas ir savo sūnų pavadino šio verslininko garbei. Visas buvusio kandidato į prezidentus vardas – Willard Mitt Romney.

***

Bulgarija siūlo suteikti pilietybę užsieniečiams, kurie yra pasiryžę į silpną šalies ekonomiką investuoti mažiausiai pusę milijono eurų. Pagal patvirtintą pataisą, kandidatai turėtų investuoti į vieną iš Bulgarijos bendrovių, dalyvaujančių investicijų projekte pramonės, infrastruktūros, transporto ar turizmo srityse. Investuotojai taip pat privalės mažiausiai metus šalyje turėti nuolatinės gyvenamosios vietos statusą. Bulgarija, kuri į ES įstojo 2007 m. ir yra neturtingiausia sąjungos narė, bando sugrąžinti užsienio investicijas, kurių srautas smuko nuo 6,55 mlrd. eurų 2008 m. iki 1,75 mlrd. eurų praėjusiais metais.

***

Suomijos kovos su piratavimu prižiūrėtoja už nelegalaus muzikos įrašų parsisiuntimą nubaudė dešimtmetę. Autorių teisių informacijos ir kovos su piratavimu centro atstovai pranešė, kad reikalą išsprendė su mergaitės tėvu. Po derybų 600 eurų siekusi bauda sumažėjo per pusę. Mergaitė buvo susekta per praėjusių metų rudenį organizacijos vykdytą akciją. Ji iš programos „The Pirate Bay“ siuntėsi suomių popdainininkės Chisu dainas. Remiantis kovos su piratavimu centro duomenimis, suomia tarptautinėse duomenų dalijimosi svetainėse kas mėnesį apsilanko maždaug 1 mln. kartų.

Ruošiant puslapį naudotasi informacija iš BNS, ELTA, Delfi.lt.

Lietuvių kilmės Kanados rašytojas Antanas Šileika yra išleidęs keturis romanus: „Dinner at the End of the World“ (1994), „Buying on Time“ (1997), „Woman in Bronze“ (2004, lietuviškas leidimas „Bronzinė moteris“, 2009) ir „Underground“ (2011). Pastarojo romano lietuvišką leidimą „Pogrindis“ (2012), dar kvepiantį spaustuvės dažais, jau galima rasti Lietuvos knygynuose.

Lapkričio 3 d. Antanas Šileika, kartu su naujausio jo kūrinio ekranizacijos teises įsigijusiu kino režisieriumi Tomu Donela, viešėjo Čikagoje, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, kuriame Amerikos lietuvių organizacija „National Lithuanian American Hall of Fame“ surengė jų abiejų susitikimą su Čikagos lietuvių bendruomene, esamais ir būsimais knygos skaitytojais bei filmo sumanymo rėmėjais.

Karas pagal Churchill

Šileika prisipažino visuomet norėjęs rašyti apie XX amžių. Kadangi vienas pagrindinių istorinių šio amžiaus įvykių buvo Antrasis pasaulinis karas, norėjęs rašyti ir apie karą. Rašytojas teigė, kad Vakarų Europa ir Šiaurės Amerika apie šį karą galvoja taip, kaip įdiegė Winston Churchill: tai buvęs „geras karas“, „gera kova“. Tokį patį požiūrį atspindi ir 1998 m. pastatytas Steven Spielberg filmas „Gelbstint eilinį Ryan“ („Saving Private Ryan“). Vakaruose daugiau ar mažiau visiems Antrasis pasaulinis karas baigėsi 1945 m. gegužę. Tačiau Rytų Europoje buvo toli gražu ne taip. Apie tai, kas vyko Rytų Europoje po Antrojo pasaulinio karo, buvo labai mažai žinoma Vakaruose. Šileika, kaip lietuvių kilmės vakarietis, negalėjo nesidomėti savo tėvų tėvyne. Netruko paaikškinti, kad Lietuvos pokaris buvo labai panašus į Latvijos, Ukrainos, Baltarusijos ir Lenkijos pokarį. Vadinasi, rašant romaną, pagrįstą istoriniais įvykiais Lietuvoje, nušviečiama ir visos Rytų Europos padėtis.

Vakaruose išaušo Rytų Europos valanda

Rašytojas paaikškino, kodėl „Pogrindis“ parašė tik dabar. Tam priežasčių buvę ne viena. Visų pirma, prieš keletą dešimtmečių Lietuva ir visa Rytų Europa daugumai vakariečių buvo visiškai nežinomos šalys. Tai buvo tiesiog „nemadingos“ pasaulio vietos. Autoriaus tėvų karta politikoje palikė dešiniųjų pažiūras, o rašytojai ir menininkai dažniausiai yra kairesnių pažiūrų. 6-7 dešimtmetyje visi domėjosi tuo, kas vyko Pietų Afrikoje, Nikaragvoje, o ne Lietuvoje. Tiesą pasakius, tuomet jaunimas net dorai nesuprato, ką ir kiek žinojo jų tėvų kartos žmonės, apie kuriuos galėdavai išgirsti tik tiek: jų dantys blogi, jie prastai rengiasi, jų politika bloga ir jie labai nežinomi. Tačiau subrendę daugelis suprato, kad yra atvirksčiai: tie, kurie madingai rengiasi, dažniausiai yra didžiausi kvailiai, o tie, kurie vaikšto prastai apsirengę, kartais gali žinoti labai daug.

Kita priežastis, dėl kurios tik pastaruju metu Lietuva tapo žinoma, yra ta, kad Vakaruose paplito daugiakultūriškumas. Įdomus tapo platesnis pasaulis, ne vien Šiaurės Amerika ar Vakarų Europa. Trečias dalykas – sugriuvus Sovietų Sąjungai, atsiradę archyvai, į kuriuos „sulindo“ istorikai. Jų tyrinėjimų rezultatas jaučiamas būtent dabar. Vos ne kasmet išleidžiamos naujos istorinės studijos apie Rytų Europą pokario metais. Viena naujausių – „Iron Curtain: The Crushing of Eastern Europe, 1944–1956“ („Geležinė uždanga: Rytų Europos sutriuškinimas 1944–1956“). O juk anksčiau dešimtmečių dešimtmečiais buvo galima skaityti tik Robert Conquest knygas.

Šileika primena, kad jis pats – ne istorikas, o romanistas. Todėl nereikia tikėtis, kad jo romanuose bus atkurti tikslūs faktai, tikslios vieno ar personažo biografijos. Rašytojas domisi ne tik istorinėmis asmenybėmis, bet apskritai žmogumi ir tuo, kaip asmenybę paveikia beprotiškai sunkios gyvenimo aplinkybės. Taip jau sutapo, kad įtaigiau rašyti padėjo ir paties autoriaus gyvenimo aplinkybės: romano rašymo metu jo paties sūnus buvo ka-

Lietuvos pokaris išeina iš pogrindžio

Pokalbis su rašytoju **A. Šileika** ir kino režisieriumi **T. Donela**

KARILĖ VAITKUTĖ

Tomas Donela, Jon Platakis ir Antanas Šileika.

riuomenėje ir tarnavo ypač pavojingoje pasaulio vietoje – Afganistane.

Šaltiniai

Nusprendęs kurti romaną, rašytojas užsimojo perskaityti viską, kas yra parašyta apie partizaninį karą Lietuvoje. Tačiau perskaitęs arti 40 knygų, suprato, kad parašyta yra tiek daug, jog visko niekada neperskaitys. Svarbiausiu savo šaltiniu Šileika pasirinko Juozo Lukšos-Daumanto knygą „Partizanai“. Jo teigimu, ypač įdomus yra penktasis šios knygos leidimas, nes jame pateikta be galo daug papildomos informacijos.

Antrasis šaltinis buvo Liūto Mockūno knyga „Pavargęs herojus“. Mockūnui buvo įdomesni ne herojai, o klaidaus likimo žmonės, todėl jis rašė apie Joną Deksnį – buvusį partizaną, kuris vėliau pabėgo į Vakarų Europą ir buvo užverbuotas sovietų saugumo. Deksnui grįžus į Lietuvą, juo buvo naudojama apie 10 metų. Jis, beje, išliko gyvas. Yra pasakojimų, kad Deksnys buvo alkoholikas ir prie baro už 200 gramų degtinės siūlydavosi papasakoti labai įdomių dalykų, tačiau niekada taip ir nepapasakodavo. Mockūno knyga įkvėpė „Pogrindžio“ autorių sukurti Lozorius personažą.

Dar vienas šaltinis buvo Ramanausko-Vanago knyga „Daugel krito sūnų“, kurioje aprašytas Merkinės puolimas. Su šia knyga Šileika buvo nuvykęs į Merkinę ir, vaikščiodamas po miestelį, mėgino išivaizduoti, iš kur puolė partizanai, kad galėtų tai pavaizduoti savo knygoje. Buvo įdomu tai, kad vietiniai žmonės apie pokario įvykius jam galėjo papasakoti taip vaizdžiai, lyg tai būtų atsitikę vakar. Tad istorija ten yra labai gyva. Dar viena knyga, kuria autorius rėmėsi, pasakojo apie Lukšos pavaduotoją partizaną Povilą Pečiulaitį-Lakštingalą. Jis, kaip Shakespeare, dramose, buvo antraeilis personažas – paprastas žmogus, kuriam labai sekėsi. 1953 m. jis susilaužė koją, kuri labai ilgai gijo. Per tą laiką buvo sugaudyti visi paskutiniai partizanai, o jis išliko gyvas. Vėliau jį surado, ištrėmė į Sibirą, tačiau ir ten jis išgyveno, o vėliau net emigravo į Jungtines Valstijas.

Dar viena svarbi knyga buvo Liongino Baliukevičiaus – „Partizano Dzūko dienoraštis“, iš kurios Šileika pasiėmė Kosto Kubilinsko istoriją. Kita vertus, jis teigia, kad buvę įdomu skaityti ir sovietmečiu išleistą knygą „Vanagai iš anapus“, kurioje partizanai vaizduojami kaip neigiami personažai, Lukša parodomas kaip kvailys ir vagis, žodžiu – viskas apversta aukštyn kojomis.

„Pogrindžio herojai“ – ne iš Disneyland

Šileikos nuomone, amerikiečiai gyvena Disneyland – pasakų šalyje, kur kiekviena istorija baigiasi laimingai, o didžiausia išivaizduojama trauma herojui, pavyzdžiui, kad jo tėvelis negalėjo stebėti beisbolo varžybų, kuriose jis žaidė“. Niekos „trauma“! O kokia trauma būtų, jei tėvelis

apskritai negrįžtų namo? O jei pabėgtų nežinia kur? O jei jį nušautų? O gal kartu ir mama?

Pokario Rytų Europa – ne pasaka. Pokario Rytų Europos žmonių istorijos daug tragiškesnės, sudėtingesnės, gilesnės. Tačiau ir ypatingų sunkumų metais žmonės lieka žmonėmis – jie myli, pavargsta, jie nori aplankyti tėvus, nori, galų gale, išgerti ir pailsėti. Ir, žinoma, jie nenori mirti. Visai kaip tame filme „Niekas nenorėjo mirti“. Beje, ir tragiškoms atvejų būna kuriozinių, komiškų ir tragi-komiškų situacijų. Tačiau įdomus dalykas, pasak rašytojo, yra tas, kad pokario metų žmogus buvo kitoks nei dabar. Tuomet tėvynė buvo svarbiau už asmeninį gyvenimą. Tokius personažus ir stengėsi kurti „Pogrindžio“ autorius.

Partizanai – ne visiems didvyriai

Nors pačiam rašytojui nekyla klausimas, ar partizanai buvo tautos didvyriai, kovoję už tėvynės laisvę, jis teigia puikiai žinąs, kad iki šiol ne visi lietuviai šiuos kovotojus laiko didvyriais. Tiesą pasakius, egzistuoja netgi labai arši opozicija partizanam.

Štai neseniai vaikščiojant po Merkinę ir kalbantis su žinomu teatro režisieriumi Jonu Jurašu, šis pasakė tai, apie ką pats Šileika tiesiog nesusimąstė: Merkinė yra mažas miestelis, ir šiuo metu čia gyvena ir tie, kurių tėvai buvo sribai, ir tie, kurių tėvai buvo partizanai. Vadinasi, tavo kaimyno tėvas gal išvežė tavo tetą į gulagą? Negi būtų įmanoma, kad, vieni kitiems pasakę „pamirškime praeitį“, jie gyventų tikroje taikoje? Anot rašytojo, tokios galimybės nėra. Tad arši opozicija egzistuoja. Pavyzdžiui, jei „Lietuvos ryte“ parašytas straipsnis apie partizanus, būtinai bus partizanus menkinančių komentuoju. Kartą autorius net suskaičiavo komentarus ir paaikškėjo, kad iš 185 komentarų 120 buvę „prieš“ partizanus. Taigi vienareikšmių istorijų nėra. O jei dar atsivėlgtume į Holokaustą? Kuo giliau į mišką, tuo klaidžiau.

Ar Lietuvai reikia romano ir filmo apie pokarį?

Jei skirtumas tarp Šileikos ir jo tėvų kartos kadaise atrodė neaprepiamai didelis, ir vaikų kartai buvo visai nežinoma, ką daro tėvų karta, tai šiandien, rašytojo nuomone, skirtumas tarp tėvų ir vaikų kartų gerokai sumažėjęs. Bent jau rašytojo šeimoje. Štai jo sūnui, visai kaip ir jam pačiam, labai įdomi istorija ir įdomu tai, kas vyko ar vyksta Lietuvoje. Sūnus priklauso jau trečiai imigrantų kartai Kanadoje, tačiau šeimoje vis dar bendraujama lietuviškai. Taip yra todėl, kad Lietuva ir Lietuvos istorija yra ne tik įdomi, bet ir sava, brangi. Rašytojui daugiau mažiau pavyko savo lietuviška istorija sudominti įvairių kartų skaitytojus Kanadoje. Kaip seksis knygai Lietuvoje, parodys laikas.

O štai režisierius Donela, kuris perskaitęs knygą iškart suskubo kreiptis į jos autorių dėl ekranizacijos teisių, mano, jog šis svarbus, įdomus, įtikinamai parašytas romanas Lietuvoje gali turėti paklausą. Beje, pasak režisieriaus, naujas kino projektas, matyt, buvęs „užprogramuotas žvaigždėse“, kadangi į susitikimą su romanu ir jo autoriumi jį atvedė atsitiktinumų virtinė: savo filmą „Atsisveikinimas“ Donela išsiuntė į Kanadoje vykusi festivalį, kur jį pamatė Šileika (ir filmas jam patiko). Vėliau režisierius atsitiktinai susipažino su Jonu Platakiumi iš Čikagos, kuris jam atsiuntė „Pogrindis“ (dar anglų kalba), po to kreipėsi dėl ekranizacijos teisių. Rašytojas iškart sutiko, nes buvo matęs „Atsisveikinimą“...

Šiuo metu būsimo filmo projektas dar tik „užkuriamas“, ir režisieriui labai svarbu, kad jis būtų gerai žinomas ir remiamas užsienyje gyvenančių lietuvių. Režisierius tikisi, kad Lietuvoje romanas sulauks dėmesio kaip dar vienas tiesos pliūpsnis. Tie, kurių „smegenys buvo praplautos“ dar sovietiniais laikais vidurinės mokyklos suole ir iki šiol ne ką težino apie pokarį bei partizanus. Kai

Trokštu pabuvoti ten, kur vargo seneliai ir proseneliai

Eglė Česnakavičiūtė

12

Labai padėkoję seneliui už pasakojimą, suskubome keliauti toliau. Pradėjusi eiti mažiau, jog dar yra žmonių, galinčių papasakoti apie visus šiuos įvykius. Kodėl jie mūsų visuomenėje beveik užmiršti? Kodėl dauguma bendraamžių, kuriems užsimenu keliavusi į kaimą pašnekinti senelių, kurių akyse jau šėšėli meta mirtis, manęs juokais paklausia: „Tu ką, veikt neturi ką? Mokytumėisi, juk egzaminus laikysi, ar bent kartais kaip žmogus pašoktum klube.“ Negaliu suvokti, kodėl kiti nesupranta, jog šie žmonės, ši gyva atmintis, mums dabar turėtų būti svarbesnė už visa kita.

Einant keliu, jungiančiu Mardasavą ir Kasčiūnus, mūsų paskutinę stotelę, mus užklupo lietus. Lyg naujausiam, kad naktinis lietutis nebuvo paskutinis per kelionę, lietaus apsiaustą buvau išidėjusi negiliai. Greitai visi apsilvilkome apsiaustus, užsidengėme kuprines specialiais dangalais. Lietus visai manęs nepykde, o labiau atgaivino, nuplovė nuo veido visą prakaitą. Kelias, artėjant prie paskutiniojo kaimo, pasidarė ne toks malonus eiti – žvyras buvo smarčiai suvažinėtą, aštrūs akmenukai skaudžiai masažavo pūslėtus padus.

Galiausiai priėjome Kasčiūnus. Žinojau, kad šiame kaime gyvena partizanas slapyvardžiu Tigras. Taip, vis dar gyvas! Neseniai jis parašė atsiminimų knygą „Šalia mirties“, kurios pristatyme Tuskulėnų memorialiniame komplekse Vilniuje dalyvavau. Jau iš tolo jis mus pasitiko. Nors lijo, Tigras buvo pasipuošęs kostiumu, pasikabinęs visus pelnytus medalius, nuo lietaus slėpė žilą galvą po skėčiu. Atsivedęs mus už tvarto, parodė atstatytą bunkerį, kurį tėvui leidus pastatė A. Ramanauskui-Vanagai. Susėdome aplink jį. Jis pasakojo apie dalyvavimą ginkluotoje partizaninėje kovoje, suėmimą, žiaurius tardymus ir kalinimą GULAG'o lageriuose. Bunkeris dabar yra atstatytas. Jame gausu autentiškų, partizaninio karo metu naudotų daiktų: spausdinamoji mašinė, liktarna, dubenėliai, iš kurių valgė čia besislapstantys partizanai... J. Jakavonis-Tigras parodė ir sprogdiškį, kuriuo labai domėjosi mūsų kariškiai. Sudainavome Dzūkijos partizanų himną ir taip labai sugraudiname ir pradžiuginome partizaną Tigrą...

Turbūt didžiausią išpūdį paliko jo pasakojimas, kaip jis, nusileidęs prie Merkio, pastebėjo plaukiančią maldaknygę. Ją ištraukė ir pamatė ją esant kruviną, su vieno iš Mardasave

žuvusių partizanų incialais. Tą maldaknygę jis parsinešė namo ir suprato, jog Mardasave įvyko tragedija. Kai jo dukra atnešė tą maldaknygę, vos sulaikiau ašaras. Visa tai buvo šventa, tauru ir labai tikra. Kruvini ir pageltę puslapiai bei kuklus kryžio ženklas – knygutės viršelyje.

Partizanas pasirašė ant pirmo savo atsiminimų knygos „Šalia mirties“ puslapio ir taip pat pasirašė draugams, kurie irgi pirkto šią neįkainojamos vertės knygutę. Jo dukra pakvietė mus į talką vasarą. Reikėtų atstatyti ir slaptą tunelį į bunkerį. Tam reikia jaunų žmonių, nes senas partizanas Tigras jau vos bepaėina... Palinkėjau Tigrui ilgų metų ir sveikatos.

Atsiveikinę su juo ir pažadėję sugrįžti, sukrovėme daiktus į prieš kiek laiko atvažiuosį autobusą. Kai kurias merginas vaikinai tiesiog įnešė į autobusą. Vienai ir aš padėjau lipti – kojos jau visai nebeklausė. Susėdę į savo vietas dar pamojavome Tigrui. Išsiaiškinome, kad iš viso nuėjome 57 km. Pirmąją dieną – 32, o antrąją – 25. Per sekmadienį nuėjau 20 km basomis. Didžiavausi savo kojomis. Po keliolikos minučių visas autobusas nurimo, vienas po kito dalyviai ėmė migti. Aš irgi, pritrūkusi šianakt miego ir nuvargusi per šias dvi dienas, patogiai paguldžiau galvą ant Justino kelių ir užmigau. Miegojau iki pat Vilniaus. Tik grįžusi namo pamaciau nuotraukas, jog beveik visi kelionę atgal pramiegojo.

Atvykę į Tymo turgaus kvartalą vėl išsidalinome daiktus ir išsiskirstėme – vieni dar turėjo traukiniais grįžti į savo miestus, kiti traukė į centrą, treči – į Fabijoniškes. Su visais, net ir tais, su kuriais per šias dvi dienas nespėjome pakalbėti, šiltai išsigebeščiavome, atsiveikiname iki susitikimo birželio 7 d. vyksiančiame „Misija Sibiras'12“ paramos koncerte.

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Grupelė, su kuria traukėme per centrą, atrodė juokingai. Nekalbant, kad aš per Vilniaus elito nuvaikščiotą Didžiąją gatvę kulniavau basa, subraižytom kojom, susivėlusia galva ir milžiniška, visokiais daikteliais aprašiotą kuprinę, visas mūsų „būrys“, kaip klipatų armija, šlubčiodamas koja kojon juokino praeivius.

Parvažiuavau namo, nešina sunkia kuprinę parėjau skaudančiomis kojomis, bet to, ką čia patyriau, niekada niekada nepamiršiu ir saugosiu savo atmintyje kaip tėvo ir motinos atminimą.

Gegužės 28 d.

Pirmadienį man paskutinė proga pasitaisyti metinį lietuvių kalbos pa-

žymį, tad nusprendžiau keliauti į mokyklą. Kadangi kojų negalėjau įkišti net į lengvas vasarines basutes, mama nuvežė mane iki pat mokyklos. O bendraklasis užnešė mane iki pat trečio aukšto. Rašiau baigiamąjį darbą ištiesusi savo juodutėles kojas. Buvo šiek tiek nesmagu jas rodyti mokytojais, tačiau nors atsikėliau valanda anksčiau, kad galėčiau jas atsiveisti, nieko neišėjo, nes net priliest jas buvo be proto skausminga. Taigi mirkydama jas druskingame vandenyje mokiausi iki pat išėjimo...

Pažymį išsitačiau, mane nunešė žemyn, išėdau į mamos automobilį ir grįžau namo bei iki pat šiandien, t. y. gegužės 30 d., rašiau dienoraštį su šioiom tokiom miego pertraukėlėm.

Pabaiga

ATLANTIC Express Corp.

Siuntinių pristatymas lėktuvu bei laivu į Lietuvą, Latvija ir Estija

- Automobilių gabenimas į visas pasaulio šalis.
- Asmens turto perkraustymas.
- Automobilių pirkimas iš visų JAV aukcionų.
Tel: 708-599-9680
- Siuntinių paėmimas iš namų:
Tel: 630-774-2136
- *Primename, kad šiuo metu surinkinėjame Kalėdinius siuntinius.*

Linkime šiltu ir malonių švenčių!

Siuntinių surinkimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919	Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866	Kunigaiksciu Uzeiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622	Balalaika Mundelein 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Bociu Mene, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)	Old Vilnius Café, 2601 75th St. Suite B, Darien, IL 60561 Tel: 630-324-6811	Rafa, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882	
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339	Balalaika Wheeling, 259 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777	Eurus Dell, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290	

www.atlanticexpresscorp.com Adresas: 8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455 Tel: 708-907-3000

Saulės audrų įtaka Žemei

VIKTORAS JAUTOKAS

„Jau saulelė vėl atkoptama budino svieta ir žiemos šaltos trūsus pargriaudama juokės“ – šiais žodžiais poetas Kristijonas Donelaitis pradėjo savo „Pavasario linksmybes“. Buvo ir kitų poetų, rašiusių apie saulę, pvz., Fausto Kiršos eilėraštyje „Laikas bėga“ pirmieji žodžiai sakė, kad „Ateis kiti laikai, bet mūsų saulė švies.“ Tikrai saulė žemę apšviečia ir šildo. Be jos Žemėje nebūtų nei augmenijos, nei gyvūnų, nei mūsų, o tik riogsojusi vien šalta planeta.

Žiūrint nuo Žemės į Saulę, ji atrodo, kaip gražus, raudonas kamuolys, kelijantis per erdvę. Iš tiesų tai yra lyg milžiniškas, nuolatos kunkuliuojantis katilas, kurio skersmuo šimtą kartų didesnis negu Žemės, todėl ten visą laiką vyksta nuolatinė atominė kaita, sukelianti Saulės audras viduje ir aplink Saulę esančioje atmosferoje. Temperatūra Saulės viduje siekia net iki 27 mln. Fahrenheit laipsnių. Niekas nežino, kodėl Saulės atmosfera yra vienu milijonu laipsnių karštesnė.

Saulės centre atomų kaita sukelia milžinišką energiją, kurią stiprūs fotonai (šviesos dalelytės), skindami sau kelią, sunkiai neša į viršų. Saulės sudėtis yra labai labai tanki, todėl fotonai pasiekia Saulės paviršių per 100,000 metų, o Žemę – per aštuonias minutes, ką mes vadiname Saulės šviesa. Saulė – nei kieta, nei skysta medžiaga, ji nėra ir dujų pavidalo, ji – plazma. Žinome, kad plazma susidaro tada, kai nuo atomo atplėšiami protonai ir elektronai.

Trys audros

Norint geriau suprasti audras (čia nesigilinsiu į audrų atominės kaitos smulkmenas) ir jų įtaką Žemei, pirmiausia supažindinsiu su trimis pagrindinėmis Saulės audromis.

Pirma – Saulės žybsniai. Saulės atmosferoje nuolat vyksta smarkūs sprogoimai, vadinami Saulės žybsniais (solar flares), galintys pasiekti ir sutrukdyti aukšto dažnio radijo ir televizijos bangas, „Global Positioning System“ (toliau – GPS) bei radarų sistemas. Žybsniai pasiekia Žemę per 8-ias minutes, o jų paveikiai žemėje trunka nuo kelių minučių iki keleto valandų.

Antra – Saulės radiacija. Ji susidaro tuo metu, kai pakyla energetinių dalelių kiekis, sukeliantis stiprią Saulės radiacijos audrą, kuri išmetama į erdvę. Audra pasiekia Žemę per 30 min., bet gali užtrukti net keleto valandų. Jos veikimas Žemėje trunka kelias dienas, kas pakenkia satelitams bei ryšių sistemoms.

Trečia – geomagnetinė audra. Ji yra didžiausia Saulės audra iš čia trijų minimų. Ją sukelia sprogoimai Saulę supančiame žiede (Corona). Įvykę sprogoimai išmeta į erdvę milžinišką energijos masę, kuri pasiekia Žemę po 20 valandų. Žemei pavojingiausias yra geomagnetinės audros, nes, susiliejusios su Žemės magnetiniu lauku, jos sustiprėja. Tai gali padaryti didelių nuostolių: sugadinti GPS sistemą, elektros ir telefono tinklus, transformatorius. Po tokių sutrikimų neturėtume elektros ir telefonų. Gerai žinome, kad be elektros viskas sustotų.

Praeities audros

Kiek yra žinoma, stipriausia geomagnetinė Saulės audra įvyko 1859 m. Ji sukėlė viršįtampį telegrafo laiduose, ir dėl šios priežasties telegrafo operatoriai patyrė elektros smūgius, užsidegė telegrafo popierius. Mat tuo metu telegrafas buvo vėliausia ir pagrindinė ryšių technika. Šiandien po 153 metų turime elektros ir telefono tinklus, internetą, GPS, bevielius telefonus ir dar daug kitokios rūšies technikos. Jeigu šiandien įvyktų 1859 m. Saulės audra, visa ši technika sugestų.

Mūsų amžiuje didžiausia geomagnetinė

Saulės audra įvyko 1989 m. Ji sutrikdė elektros tinklus Kanados Quebec ir Montreal miestuose. Šeši milijonai žmonių buvo be elektros ilgiau negu 10 valandų. Pasaulio kraštų elektros bendrovėms labai rūpi, kaip apsaugoti elektros tinklus nuo geomagnetinių Saulės audrų.

Saulė nekinta

Saulė per amžių amžius niekuomet nepasikeitė. Jos atominė kaita yra tokia pat, kokia buvo ir anksčiau. Žemė ir jos magnetinis laukas taip pat nepasikeitė. O kas pasikeitė Žemėje? Pasikeitė tik žmonių sukurta technologija, tarnaujanti mūsų poreikiams bei patogumui. Kaip minėjau anksčiau, elektros ir telefono tinklai, internetas, GPS atlieka savo paskirtį, o satelitai per visą pasaulį transliuoja radijo ir TV programas. Be elektros energijos nutrūktų ryšys tarp visuomenių.

Anksčiau, maždaug prieš 160 metų, dabartinės technologijos nebuvo, todėl Saulės audros nebuvo reikšmingos. Jos nesugriovė namų, žmonės nesusirgo nuo elektromagnetinio lauko. Tada žmonės net nežinojo, kad Saulės audra įvyko ir pasiekė Žemę. Saulės tyrimams turėta tik primityvus teleskopas ir keletas magnetinio lauko tyrimo stočių. Tokia technika mažai ką galėjo pasakyti, kas vyksta Saulėje ir aplink ją.

Šių dienų pramonė ir visas žmonių gyvenimas yra pagrįstas elektros energija, be kurios viskas sustotų. Todėl šiuo metu tiriam ir dedamos visos pastangos, kaip apsaugoti elektros ir ryšių tinklus nuo Saulės audrų, o ypač nuo geomagnetinės audros. Jei šiandien įvyktų Saulės audra, kaip tai buvo 1921 m. gegužę, ji išjungtų pusę JAV elektros tinklo, o 1859 m. audra sugadintų visą JAV elektros tinklą.

Saulės audros vyksta nuolatos. Jos vis didėja, o paskui ir vėl sumažėja – toks ciklas kartojasi kas 11-ka metų. Audros yra dideli sprogoimai, panašūs į atominės bombas. Aplink Saulę vyksta įvairūs garsai, kuriuos sukelia sprogoimai. Iš garsų mokslininkai nustato sprogoimo arba audros dydį.

Ateitis

Pagal vėliausius duomenis, didžiausia ir pavojingiausia geomagnetinė audra turėtų įvykti 2013 m. gegužę. Tai nereiškia, kad ji tikrai įvyks, bet tokia galimybė yra. Satelitai, kurie seka Saulės atominės kaitas ir siunčia surinktus duomenis į Žemę, išpės mokslininkus apie ką tik įvykusią didžiausią geomagnetinę audrą. Žemės elektros tiekėjai dar turės šiek tiek laiko apsaugoti elektros tinklus, o gal tik jų dalį.

Be dabartinių Saulę tiriančių satelitų, NASA 2015 m. birželį planuoja siųsti dar vieną satelitą „Solar Probe Plus“, kuris tirs Saulę iš arčiau. Satelitui užtruks tris mėnesius pasiekti savo tikslą, kad galėtų skrieti apie Saulę 4 mln. mylių atstumu nuo jos, kur temperatūra sieks 2,600 laipsnių F, t. y. plieno tirpimo temperatūra. Šis pirmasis satelitas, skriejantis taip arti Saulės, suteiks tyrinėtojams daug naujų žinių. Kad satelitas nesudegtų, jis bus apsaugotas nuo tiesioginės Saulės kaitros specialiai sukonstruotu skydu, kuriam bus panaudota karščiui atspari medžiaga. Satelitui kelijant aplink Saulę, skydas visada bus atsuktas į Saulę, todėl satelitas ir jo įranga nesiels 86 laipsnių F. Visai įrangai elektrą tieks Saulės celės.

Visas tyrimas tęsis 7-rius metus. Satelitas apskries Saulę 24 kartus, nuolatos siųsdamas į Žemę duomenis. Mokslininkai tvirtina, kad jie žino, kas vyksta Saulėje, bet nežino to priežasties. Šio satelito duomenys turėtų įrodyti, kodėl Saulėje vyksta atominė kaita.

Lietuvos pokaris išėina iš pogrindžio

Atkelta iš 12 psl.

ko nežino net tie, kurie tuo laikotarpiu domėjosi, pavyzdžiui, pats būsimo filmo režisierius. Todėl sukurti tokį filmą Lietuvai yra tiesiog būtina. Tuo labiau, kad iki šiol partizanų tema turime tik vieną ideologiškai neiškraipytą vaidybinį filmą „Vieni vieni“, ir kai kam nėra paslaptis, kiek pagalių buvo sukaišioti į to filmo gamybos ratus.

Filmas, dėl kurio režisieriui vertėjo gimti

Iki 2012-ųjų Kalėdų turėtų būti parašytas pirmasis „Pogrindžio“ scenarijaus variantas. Jį rašo tarptautinė komanda, dalyvaujant režisieriui ir scenaristui Alvydui Šlepikui. Į klausimą, kokio žanro bus šis filmas, Donela atsako, jog turėtų būti meilės istorija ir veiksmo filmas. Toks veiksmo filmas, kokio iki šiol Lietuvoje dar negalėjo niekas sukurti, nes nebuvo tiek pinigų ir galimybių. Svarbiausia – filmas turi įtikinti. Taip, kaip įtikina romanas ir jo personažai. Filmas – tai iliuzija, apgaulė. Tačiau tai turi būti garbinga apgaulė. „Gali padaryti vieną ar kitą klaidą, tačiau pamatęs trečią klaidą žiūrovas atsistos ir išeis iš salės, nes jis neturi tiek laiko savo gyvenime, kad gaištų jį žiūrėdamas prastą filmą“, – mano režisierius. Kita vertus, Šileikos romano medžiaga tokia gera, kad pagal ją pastatyti prastą filmą reikėtų dar ir pasistengti.

Apie tai, kokia turėtų būti filmo originalo kalba, režisierius nedvejodamas atsakė, kad norėtų, jog filme būtų kalbama lietuviškai, angliškai su akcentu, prancūziškai su akcentu – taip, kaip galėjo būti kalbama iš tiesų. Tačiau norint, kad filmas pasiektų pasaulio žiūrovą, būtina turėti ir angliškai įgarsintą kopiją. Bet tai priklausys jau nuo finansinių galimybių. Kol kas – yra tik didžiuliai geri norai sukurti teisingą, įtikinamą filmą apie vieną sudėtingiausių ir tragiškiausių Lietuvos istorijos laikotarpių. Tokį filmą, dėl kurio režisierius Donela norėtų būti gimęs.

„The Other Dream Team“

Atkelta iš 5 psl.

garsusis Cleveland Museum of Art, kur yra ir lietuvių menininkų darbų. Kaip antai, Aleksandro Blažio, kuris 1925 metais į Cleveland iš Lietuvos atvežė moderniosios metalo skulptūros principus, M. Kalish (Kalisius), W. Zorach bei A. Vaikšnoro.

Muziejaus kuratorė, padėjėja Deirdre Vodanoff papasakojo apie ką tik atliktą, 260 mln. dol. kainavusį Cleveland meno muziejaus atnaujinimą, patalpų ir meno galerijų praplatinimą. Muziejaus pedagogikos specialistė viešnioms Debbie Applepresser aprodė naują priestatą, galeriją, po stiklo stogu išikūrusią išpūdingą erdvę, kurią muziejaus atnaujinimo projekto architektas Rafael Vinoly vadina didinga centrine „piazza“, jungiančia originalų 1916 metais statytą Beaux Arts muziejaus pastatą su naujais pastatais. Toliau parodė Armor Court, Mūzų bei modernaus meno galerijas.

Netoli muziejaus yra Artists Archives of the Western Reserve, kur galima pamatyti grafiko, tapytojo Kęstučio Kyzevičiaus kūrybą (jo menas rodomas ir ŠU). O Cleveland Roko salėje ir Muziejaus muzikos archyvuose saugoma Šiaulių roko grupės „Vairas“ muzika.

***

Po to nuvykta į Lietuvį namus, kuriuos puošia gausūs lietuvių kultūros pavyzdžiai, kur įkurta lietuviškų knygų biblioteka. Ten susitiktą su namų direktore Rūta Degutiene, su JAV LB Cleveland apylinkės pirmininku Algiju Gudėnu ir vietos lietuviais. ŠU viešniais sužavėjo, kaip stropiai Lietuvos namai, jų direktorė ir apylinkė dirbo reklamuodami Mariaus Markevičiaus filmą „The Other Dream Team“, rodytą kino teatre „Cedar Lee“, Cleveland. Pastangos neuėjo veltui – filmą rodė net 3 savaites – nuo spalio 12 iki lapkričio 1 d.! Kino teatras padėjo lietuviams už pastangas.

Akciją pradėjo konsulė Bublrienė, išdalinusi filmo plakatus, lankstinukus, vietiniams lietuviams raginant amerikiečius per internetą ir kitais būdais atvykti žiūrėti filmo. Cleveland laikraščio „Plain Dealer“ spalio 11 d. dviejuose puslapiuose su nuotraukomis paskelbtas Mary Schmitt Boyer pokalbis su buvusiu Cleveland „Cavaliers“ krepšinininku Žydrūnu Ilgausku, kur kalbama apie krepšinį, Lietuvą ir filmą „The Other Dream Team“. To paties laikraščio spalio 12 d., penktadienio, laida Markevičiaus filmą įvertino „A“ pažymiu.

ŠU profesorės džiaugėsi viešnage, pažymėdamos, kad tikrai Cleveland žydi lietuviška sąmonė, o vietiniai lietuviai linkėjo viešnioms akademinės sėkmės.

A † A
PETRAS KALVAITIS

Mirė 2012 m. gruodžio 3 d., sulaukęs 45 metų.
Gimė 1967 m. rugsėjo 19 d. Čikagoje.
Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: tėvai Leonas ir Nijolė Kazlauskaitė; brolis Jonas; sesuo Dana Curta su vyru Michael; brolis Andrius; dukterėčia Aleksa Curta; sūnėnai Nicholas ir Vincent Curta; dėdės Juozas ir Vytas Kazlauskai.

A. a. Petras buvo brolis a. a. Povilo.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, gruodžio 6 d. nuo 4 v. p. iki 9 val. vakaro Blake Lamb laidojimo namuose, 4727 W. 103rd St., Oak Lawn.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 7 d. 9 val. ryto iš Blake Lamb laidojimo namų a. a. Petras bus nulydėtas į Šv. Linus bažnyčią, 103rd ir Lawler gatvė, Oak Lawn, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių, prašom aukoti Leukemia Foundation.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

*Žmogus – tik žemės svečias
Ir turi jis sugrįžt namo
Bet kaip sunku išleisti jį į kelią
Kuriuo negrįžta niekas atgalios....*

A † A
VYTAUTUI VOLERTUI

mirus, netekties skausmą tesumažina Jo šviesus prisiminimas.

Jį mums primins gausus kūrybinis palikimas bei nuoširdus bendradarbiavimas „Drauge“.

*„Draugo“ leidėjai ir redakcija reiškia nuoširdžią
užuojautą šeimai ir artimiesiems*

Daugelis mūsų apylinkės žmonių
išgyvena skaudžią netektį mirus rašytojui
VYTAUTUI VOLERTUI.

Žmona Bronė neteko mylimo vyro, sūnūs Virgus ir kun. Vytautas – tėvo, marti Kristina – uošvio, vaikaičiai Virgus, Dainius ir Darius – senelio.

Daugelis neteko gero draugo, pareigingo kataliko, išmintingo patarėjo, mėgiamo rašytojo, Lietuvos patrioto, lietuvių bendruomenės sielos, linksmo ir gero žmogaus.

Mes dalinamės netekties skausmu su visais ir tikime laikinu išsiskyrimu ir Amžinuoju gyvenimu.

Jonas, Vitalija, Andrius, Vytis Dunciai

Sofija Sendzikas, gyvenanti **Canada**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Walter Barkauskas, gyvenantis **Whitestone, NY**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Esame dėkingi už paramą.

Jonas Vyšnionis, gyvenantis **Willowick, OH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir remiate.

A † A
JADVYGA BARŪNIENĖ
BOLYTĖ

Mylima Mamytė ir Močiutė mirė 2012 m. lapkričio 29 d., sulaukusi 90 metų.

Gimė 1922 m. spalio 5 d. Kėdainiuose. Lankė Aušros Mergaičių gimnaziją Kaune, po to baigė Seserų mokyklą, dirbo Mažeikių ir Šiaulių ligoninėse.

Atvykusi su vyru Kaziu ir keturiais vaikais į Ameriką, Jadvyga apsigyveno Bostone, aktyviai dalyvavo Lietuvių Bendruomenėje, priklausė Ateitininkams ir Šv. Petro parapijos chorui. Ji labai mėgo dainuoti – jos gražus sopranas skambėdavo namuose, bažnyčioje ir koncertų salėse. Išėjusi į pensiją, Jadvyga su vyru persikėlė gyventi į Ormond Beach, FL, kur vėl įsijungė į lietuvių kultūrinį gyvenimą kol sveikata leido. Likusi našle, grįžo į šiaurę, apsigyveno Pembroke, MA, su dukra Danute, kuri ją iki mirties su meile globojo.

Pirma Jos Amžinybėn iškeliavo vyras Kazys Barūnas ir sūnus Rimvydas.

Liūdesyje liko: duktė Audronė Willeke su vyru Klaus (Orinda, CA), duktė Danutė Barūnaitė (Pembroke, MA) ir sūnus Algis Barūnas su žmona Dalia (Daytona Beach, FL); anūikai Vytas SunSpiral su žmona Claire, Kristina Jepsen su vyru Paul, Alex Barūnas ir Laura Barūnas; proanūikai Katherine Jepsen ir Donald Jepsen; sesuo Stefa Gintendorfiene Kaune ir kiti giminės Lietuvoje.

Mūsų Mamytės šviesi asmenybė, linksma šypsena ir gerumas pritraukė visus, kurie ją pažinojo. Jos mirtis paliko didelę tuštumą mūsų širdyse. Mišios bus aukojamos Šv. Petro bažnyčioje, So. Boston, gruodžio 8 d., 11:30 val. ryto.

Nukeliavusi sunkų ir prasingą gyvenimo kelią, ilsėkis ramybėje, brangi Mamyte!

Liūdinti šeima

Mielai Daytona Beach, FL Lietuvių klubo narei

A † A
JADVYGAI BARŪNIENEI

mirus, dukterims AUDRONEI, DANUTEI ir sūnui ALGIUI su šeimomis, giminėms ir draugams reiškiamo gilią užuojautą.

Klubo valdyba ir nariai

Brangiam sūnui

A † A
ALGIMANTUI

mirus, NATALIJAI ir JONUI VAZNELIAMS reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

*Dr. Kazimieras ir Marija Ambrozaičiai
Danguolė Bartkuvienė
Irena Jonynienė
Juozas ir Dana Noreikos
Laima Navickienė
Ada Sutkuvienė
Vytautas Šimkus
Dr. Vytautas ir Aldona Urbos*

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Gruodžio 8 d., šeštadienį, 1 val. p. p.** Tėviškės parapija (5129 S. Wolf Rd., Western Springs, IL 60558) visus kviečia į Kalėdinę šventę, kurią ruošia Moterų draugija. Po šventės – parapijos tarybos narių susirinkimas. Daugiau informacijos suteiks Nicole Šmulskienė tel. 630-670-7146 arba el. paštu: nsmulskstys@yahoo.com

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) šeštadienį, gruodžio 8 d., 12 val. p. p. dominikonų kun. Paulius Rudinskas ves rekolekcijas. Bus klausomos išpažintys ir atnašaujamos šv. Mišios. Sekmadienį, gruodžio 9 d., 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Paulius Rudinskas, OP. Po pamaldų parapijos salėje – kavutė.

■ **JAV LB Cicero apylinkė gruodžio 9 d.** po 9 val. r. lietuviškų šv. Mišių rengia šventinę Agapę Šv. Antano parapijos didžiojoje salėje. Agapės metu kalbės dr. Linas ir Rima Sidriai. Meninę programą atliks parapijos choras, vadovaujamas Vilmos Meilutytės. Giedosime kalėdines giesmes, bus gausios vaišės. Kviečiame visus atvykti ir pasidžiaugti artėjančia Kristaus Gimimo švente.

■ **Gruodžio 11 d., antradienį, organi-**zuojamas Čikagos lietuvių profesionalų grupės (Chicago Lithuanian Professional Group) susitikimas. Renginys vyks įmonės „Grant Thornton LLP“ patalpose (175 W Jackson Blvd., 13-ame aukšte, Chicago, IL) nuo 6 val. v. iki 9 val. v. Renginio svečias – Jonas Bružas, bendrovės „Mondelez International, Inc.“ vyriausiasis teisininkas pasaulinei veiklai (Chief Counsel Global Law) – kalbės tema „Mano karjeros kelias“.

■ **Gruodžio 15 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyrius ruošia kalėdinę popietę, kuri vyks adresu: 13429 W. Oakwood Ct. Homer Glen, IL, 60491. Bus vaišės. Norintys dalyvauti prašoma skambinti Aušrelei tel. 630-243-6302.

■ **Gruodžio 16 d., sekmadienį, Pasaulio** lietuvių centro Moterų renginių komitetas rengia tradicinę Kūčias. Jos įvyks 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje. Visus kviečiame dalyvauti. Registruotis prašome PLC raštineje arba tel. 630-257-8787.

■ **Jaunimo centro didžiojoje salėje** gruodžio 16 d. vyks Ateitininkų Kūčios. Pradžią 1 val. p. p. Registruotis tel. 630-325-3277 arba el. paštu odaugirdas@hotmail.com (Ona Daugirdienė).

■ **Gruodžio 16 d. po 11 val. r. Mišių** kviečiame visus prie bendro parapijos Kūčių stalo Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Bilietus prašome užsisakyti iš anksto tel. 773-776-4600 (Audra). Meninę programą atliks vaikų

studija „Tu ir aš“ (vadovė Loreta Janulevičiūtė), solistė Urtė Zakaraukaitė ir Monika Deksnytė bei fortepijono klasės mokiniai (vadovė Jolanta Banienė).

■ **Kviečiame į Naujųjų metų sutikimą** gruodžio 31 d., 7:30 val. v. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL). Vakarą vedėjas – Arvydas. Programoje dalyvauja aktoriai Apolonija ir Petras Steponavičiai. Muzikinę programą atliks Arvydas ir Virgis („Cigarai“) ir Giedrė („Sandalai“) Kaina – 65 dol. asmeniui. Bilietus įsigyti prašoma iki gruodžio 20 d. Informacija tel. 773-776-4600.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Gruodžio 9 d., sekmadienį, Holy** Trinity Church parapijos salėje (53 Capitol Ave, Hartford, CT 06106) vyks JAV LB New Jersey apylinkės kalėdinė mugė. Pradžią po 9 val. r. šv. Mišių. Galėsite įsigyti meno dirbinių, papuošalų, suvenyrų, maisto produktų, paveikslų, atvirukų, madingų rūbų.

■ **San Francisco, CA lietuvių Kūčios** vyks gruodžio 15 d., šeštadienį, nuo 5 val. p. p. iki 9 val. v. adresu: Oakwood Athletic Club, 4000 Mt. Diablo Blv., Lafayette, CA 94549. Kūčias ruošia JAV LB San Francisco apylinkė.

■ **Gruodžio 16 d. Šv. Onos bažnyčioje** (433 E. Golfwood Rd., Beverly Shores, IN 46301) 1 val. p. p. šv. Mišias atnašaus tėvas Antanas Gražulis, SJ. Po šv. Mišių Beverly Shores Lietuvių klubas visus maloniai kviečia paklausti choro ir klubo vaikų atliekamos programos, pabendrauti prie kalėdinės eglutės. Kaip ir kiekvienais metais, klubo valdyba pakvies visus prie vaišių stalo.

■ **Kalėdinės eglutės šventė gruodžio 22** d. 1 val. p. p. lituanistinės mokyklėlės „Lietuvėlė“ mokiniams ir bendruomenės vaikams vyks mokyklos patalpose (4 Cross St., Veterans Hwy, Jackson NJ 08527). Matysite spektakliuką „Vilkas ir ožiukai“, galėsite pasigėrėti kalėdinių puokščių paroda, prekiausime kūčiukais ir meduoliukais, vaišinsimės kalėdiniais kepiniais ir žaisime su Kalėdų seneliu. Galėsite paskanauti lietuviškų valgių. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje: www.lietuvele.org

■ **Gruodžio 26 – sausio 1 dienomis** Dainavos stovykloje, Manchester, MI, vyks ateitininkų Žiemos kursai. Kreiptis el. paštu: Mirgą Girniuvienę (mgirnius@hotmail.com), Tomą Girnių (tomasgirnius@gmail.com) arba Andrių Kazlauską (Andrius_Kazlauskas@meei.harvard.edu).

■ **2013 m. sausio 27 d., sekmadienį,** 2:30 val. p. p. kviečiame paslidinėti Wilmot Mountain, 11931 Fox River Rd., Twin Lakes, WI. Tel. 847-362-8675.

Š. m. gruodžio 10 d., pirmadienį, **Lietuvių katalikų spaudos draugijos taryba rinksis į direktorių posėdį**, kuris vyks Tėvų marijonų vienuolyne (6336 South Kilbourn Ave, Chicago, IL). Posėdis, kurį šaukia marijonų vienuolijos provincijolas kun. Kazimierz Chwalek, vyks nuo 1 val. p. p. iki 5 val. p. p.

Jubiliatė Elena Karaliūnienė su dukra Rūta.
Dainos Čyviėnės nuotr.

Š. m. lapkričio 30 d. po šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje giminės, draugai montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ mokinukai susirinko pasveikinti Elenos Karaliūnienės, švenčiančios gražią sukaktį – 90-metį.

Skambėjo Dalius Žarskienės deklamuojamos eilės, liejosi sveikinimo žodžiai, buvo teikiamos gėlės.

Sveikiname sukaktuvininkę ir linkime jai geros sveikatos.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija

14911 W. 127th Street, Lemont IL

Tel.: 630-257-5613; matulaitismission@sbcglobal.net

ŠVENTINIS MIŠIŲ IR RENGINIŲ TVARKARAŠTIS

Gruodžio 7 d., penktadienis – 7 val. v. **adventinis vakaras** „Šviesa mūsų žingsniams“ (prašoma atsinešti Šv. Raštą)

Gruodžio 8 d., šeštadienis – **Nekalto Prasidėjimo šventė**, šv. Mišios 8 val. r. ir 7 val. v.

Gruodžio 9 d., sekmadienis – 12:45 val. p. p. **Misijos choro koncertas** bažnyčioje

Gruodžio 12 d., trečiadienis – **Bendruomeninis susitaikymo vakaras** (išpažintys) 7 val. v.

Gruodžio 14 d., penktadienis – 7 val. v. **adventinis vakaras** „Šviesa mūsų žingsniams“ (prašoma atsinešti Šv. Raštą)

Gruodžio 21 d., penktadienis – **Bendruomeninis susitaikymo vakaras** (išpažintys) 7 val. v.

Gruodžio 24 d., pirmadienis – 4 val. p. p. **Kūčių vakaro šv. Mišios** bažnyčioje; 7 val. v. misijos **Kūčios** (registruotis iki gruodžio 20 d.); 11 val. v. **Bernelių Mišios** Ritos Riškienės salėje

Gruodžio 25 d., antradienis – 9 val. r. ir 11 val. r. **Šv. Kalėdų Mišios** Ritos Riškienės salėje

Gruodžio 27–28 dienomis, ketvirtadienį ir penktadienį – Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Drive, Lemont, IL 60439) nuo 9 val. r. iki 5 val. v. p. p. – **Biblinė vaikų stovykla**

2013 m. sausio 1 d., antradienis – 9 val. r., 11 val. r. ir 7 val. v. Naujųjų Metų šv. Mišios bažnyčioje

Gruodžio 1–2 dienomis Pasaulio lietuvių centre vyko lituanistinių mokyklų seminaras „Mokytojas – mokytojui“, kuriame dalyvavo arti 60 mokytojų iš 6 JAV veikiančių lituanistinių mokyklų. Tuo pat metu PLC viešėjo ir žinomas praeityje krepšininkas Šarūnas Marčiulionis (centre), kuris mielai nusifotografavo su grupe seminaro mokytojų.

Laimos Apanavičienės nuotr.

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

„Draugo“ krautuvėlyje galima nusipirkti kalėdaičių. Atvykę galėsite įsigyti ir kalėdinių atvirukų, kurių pasirinkimas – tikrai didelis.

Nežinote, ką padovanoti Kalėdoms? Gera dovana – knyga. „Drauge“ galite nusipirkti knygelių ir kompaktinių plokštelių vaikams bei knygų ar meno albumų suaugusiems.

Krautuvėlė dirba nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.
Tel. pasiteirauti 773-585-9500.